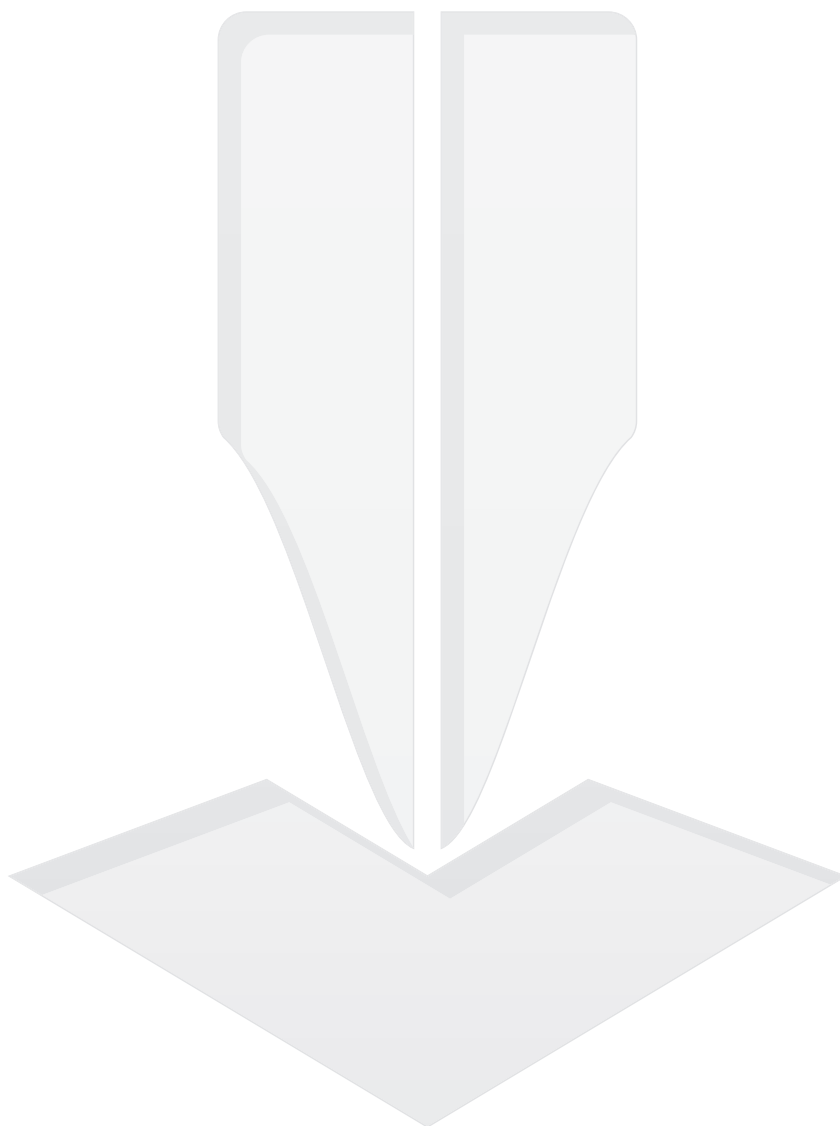

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**СТРАТЕШКИ ПЛАН
ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ
ЗА ПЕРИОД 2019–2023. ГОДИНЕ**

Садржај

Појмовник.....	4
Порука председника.....	5
Увод	7
Визија и мисија.....	12
Суштинске вредности.....	13
Циљ 1: Одговорити на тренутне и хитне изазове у раду корисника јавних средстава	15
Потциљ 1.0: Социјална заштита.....	16
Потциљ 1.1: Опште јавне услуге	18
Потциљ 1.2: Одбрана.....	20
Потциљ 1.3: Јавни ред и безбедност	21
Потциљ 1.4: Економски послови.....	23
Потциљ 1.5: Заштита животне средине	25
Потциљ 1.6: Послови становања и заједнице	26
Потциљ 1.7: Здравство.....	28
Потциљ 1.8: Рекреација, спорт, култура и вере.....	30
Потциљ 1.9: образовање.....	31
Циљ 2: Утврдити проблеме и предложити решења за међусекторске проблеме на свим нивоима ради унапређивања одговорности и транспарентности	33
Потциљ 2.1: Обезбедити поштовање рачуноводствених стандарда и стандарда финансијског извештавања	33
Потциљ 2.2: Унапредити финансијско планирање, управљање и евидентирање.....	34
Потциљ 2.3: Успоставити и одржавати добро контролно окружење код свих корисника јавних средстава	34
Потциљ 2.4: Обезбедити правилно управљање јавним набавкама у јавној управи	34
Потциљ 2.5: Унапредити јавно управљање и коришћење информационих технологија (ИТ).....	35
Потциљ 2.6: Унапредити управљање инфраструктурним и другим инвестицијама.....	35
Циљ 3: Јачање ДРИ и њене улоге	37
Потциљ 3.1: Унапредити независност ДРИ.....	37
Потциљ 3.2: Спроводити квалитетне и благовремене ревизије	38
Потциљ 3.3: Унапредити организационе капацитете	40
Потциљ 3.4: Очувати углед и ојачати утицај ДРИ кроз партнерске односе са кључним заинтересованим странама.....	43

Појмовник

Acquis communautaire – Правне тековине Европске уније

АМС – Систем за управљање ревизијом

АФКОС Мрежа – Мрежа за сузбијање неправилности и превара у поступању са финансијским средствима Европске уније

БДП – Бруто домаћи производ

ВРИ – Врховна ревизорска институција

ГОПАЦ – Глобална организација парламентарца против корупције

ДРИ – Државна ревизорска институција

ЕУ – Европска унија

ЕУРОСАИ – Европска организација врховних ревизорских институција

ИЗИС – Интегрисани здравствени информациони систем

ИКТ – Информационо-комуникационе технологије

ИНТОСАИ – Међународна организација врховних ревизорских институција

ИНТОСАИ ГОВ – Упутства ИНТОСАИ за добро управљање

IntoSAINT – Алат ИНТОСАИ за самооцену интегритета

ИСА – Међународни стандарди ревизије

ИССАИ – Међународни стандарди врховних ревизорских институција

ИТ – Информационе технологије

ИТСА – Самоцена информационих технологија

НАТО – Северноатлантски савез

ОЕЦД – Организација за економску сарадњу и развој

ПЕФА – Јавни расходи и финансијска одговорност

ПИО – Пензијско и инвалидско осигурање

СИГМА – Подршка унапређењу управљања и руковођења – заједничка иницијатива ОЕЦД и ЕУ, коју у највећој мери финансира ЕУ

ССП – Споразум о стабилизацији и придруживању

ЦОР – Циљеви одрживог развоја

Порука председника

Живимо у времену изазова за јавни сектор и у том смислу старамо се о унапређењу резултата и квалитета услуга које пружа јавни сектор. Тако значајне промене са собом носе и прилике за ефикасност, али и ризике за сврсисходност у пружању услуга. Успешно решавање ових изазова у многоме ће зависити од способности Владе и ефективне приоритизације. Наша стратегија одражава начин на који пружамо подршку Народној скупштини да одговори на изазове са којима се суочава Република Србија. Стратегија нас припрема и за будуће изазове, тако да можемо да наставимо да будемо драгоцен партнер Народној скупштини. Она приказује начин на који користимо сопствене капацитете и ресурсе да додамо вредност нашем друштву кроз подршку Народној скупштини и да проширимо свој утицај кроз усредсређивање на питања од највишег приоритета ради даљег доприноса одговорности и унапређењу.

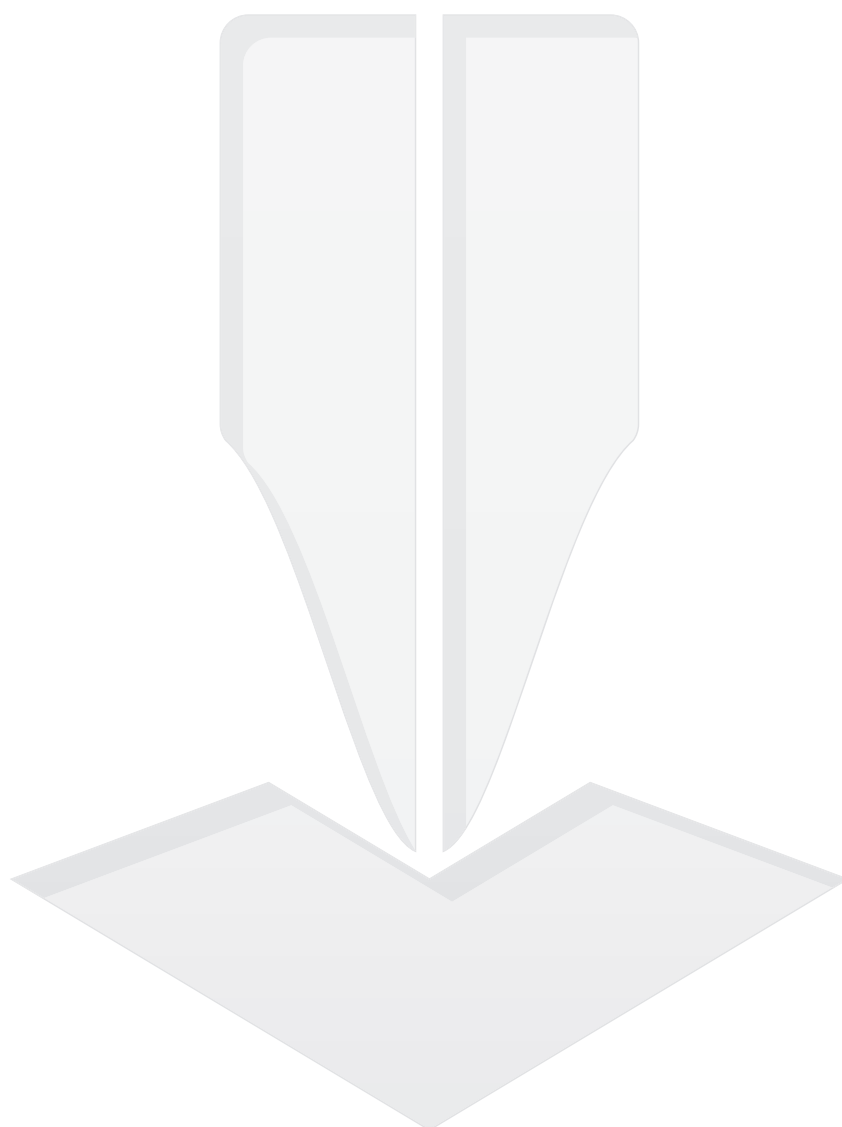
У овом контексту, улога Државне ревизорске институције (ДРИ) никада није била важнија. Наш однос са Народном скупштином, наша независност и наша посвећеност висококвалитетном раду заснованом на доказима, значи да смо у позицији да свеобухватно и објективно оценимо субјекте ревизије и омогућимо транспарентност и одговорност. У доброј смо позицији да сагледамо целокупну јавну управу и утврдимо системска питања, као и да спровођењем ревизија проверимо ефекте које јавне политике имају на грађане, те да сопственим утицајем допринесемо стварним и корисним променама.

Времена се мењају и постављамо приоритете који одражавају те промене. Гарантујемо професионализам применом најновијих стандарда и добрих пракси ревизије уз неопходно очување независности ДРИ и ревизора. На најбољи начин наставићемо да користимо наше колективно знање, вештине и искуство које несумњиво имамо. У будућим ревизијама, пре свега правилности и сврсисходности пословања, планираћемо теме које имају потенцијал да максимално допринесу користима за друштво и грађане. Бавићемо се претежно темама из здравства, социјалне заштите, заштите животне средине, јавним услугама, економским растом и развојем, образовањем, културом, спортом, али и осталим темама које буду од интереса за све заинтересоване стране. Усмераваћемо ревизије на питања која су важна за друштво и грађане, како би се остварила такозвана „3 Е“ (економичност, ефикасност и ефективност), односно како би се добила вредност за уложени новац. Планирамо да на виши ниво подигнемо сарадњу са свим заинтересованим странама. Искористићемо предности најновијих информационих и комуникационих технологија. Показиваћемо сопствени учинак и одговорност. Улагаћемо заједничке напоре на осавремењивању рада и даљем усавршавању у сваком смислу.

Свако од нас жели да напредује, да ради у бољем тиму или организацији. Да би се у томе успело, потребан је квалитетан и свеобухватан приступ који ће адекватно променити начин на који користимо ресурсе, пословне и оперативне процесе од значаја за ДРИ. Промене које уводимо у ДРИ овим Стратешким планом дају структуриран приступ који омогућава да се план спроводи успешно и да постигнути резултати буду одрживи. Промене су увек усмерене пре свега на људе, јер су људи ти од којих зависе и промене у организацијама. Из тог разлога, овај Стратешки план ће пратити и Стратегија управљања људским ресурсима. Окружење у коме се промена дешава има велики утицај на многе аспекте саме промене, као што ће и промена мењати само окружење. Из тог разлога, уз овај Стратешки план, у наредном периоду припремићемо и Стратегију комуникације, односно Стратегију ангажовања заинтересованих страна.

Овим Стратешким планом настојимо да успоставимо структуриран и стратешки вођен процес који би повезао хоризонталне, вертикалне („одозго на доле“ и „одоздо на горе“) приступе, са људима који руководе овим процесима. Само стратешким управљањем променама, можемо да обезбедимо жељене резултате. Као најважније факторе за само спровођење Стратешког плана препознајемо: лидерство, јасну визију и капацитете ДРИ.

ПРЕДСЕДНИК, Др Душко Пејовић

Увод

Стратешки план ДРИ за период 2019–2023. године је организован око три кључна циља, од којих су два екстерно, а један интерно оријентисани, а сви заједно дају опште стратешко усмерење за ДРИ. У Стратешком плану дати су мисија, визија и вредности који су у основи рада ДРИ током овог стратешког периода.

Док се претходни Стратешки план јасно фокусирао на развој ДРИ и унапређење квалитета ревизије, Стратешки план за период 2019–2023. године биће усредсређен на унапређење управљања учинком и повећање утицаја ДРИ, као одрживе зреле организације.

Главне области стратешког развоја током претходних пет година тичале су се повећања броја државних ревизора, повећања броја ревизија, повећања укупног износа ревидираних јавних средстава и проширења обухвата субјеката ревизије, унапређивања квалитета ревизија и обезбеђивања контроле квалитета ревизија у складу са ИССАИ оквиром; унапређивања поступка програмирања, планирања и спровођења ревизија; обезбеђивања постојања ефикасног система за извештавање и праћење примене препорука ДРИ и унапређивања унутрашње организације Институције.

Извршена је оцена Закона о ДРИ, ради идентификовања потенцијалних недостатака и обезбеђивања основа за даљу хармонизацију са применљивим међународним стандардима. Закључак оцене био је да је закон генерално у складу са стандардима ИНТОСАИ и правним тековинама ЕУ (acquis communautaire), а да у појединим тачкама може захтевати унапређења и разјашњења.

СИГМА је обавила функционални преглед ДРИ током 2016. године. Преглед је обухватио следеће области: надлежности ДРИ, укључујући њен тзв. „ревизијски универзум“ (потенцијалне субјекте и предмете ревизије), стратешко планирање ревизије, управљање људским ресурсима и управљање организацијом. Циљ прегледа је био да да ДРИ независну оцену њеног капацитета за ефикасно и ефективно обављање послова из њене надлежности и да омогући ДРИ да доноси квалификоване одлуке у вези са својим капацитетима и ресурсима, организационом структуром и руководством, и потребом за даљом подршком и помоћи.

С обзиром да ДРИ постоји већ више од деценије, као и да има више од 11.000 потенцијалних субјеката ревизије којима се могу додати политичке партије, препозната је потреба да се уради комплетна измена организационе структуре и систематизованих радних места. После прикупљених података везано за организационе структуре различитих европских ВРИ, и у складу са препорукама СИГМА функционалног прегледа, 2018. године спроведене су активности на измени организационе структуре, да би ДРИ функционисала ефективније и ефикасније. Оптимизовану организациону структуру ДРИ чини пет сектора за ревизију и један сектор за подршку ревизије. Сектори за ревизију организовани су према ресорима јавне управе и оспособљени су за спровођење све три врсте ревизије. Сектор за подршку ревизије чине: Служба за правне и опште послове, Служба за људске ресурсе, Служба за финансије и рачуноводство, Служба за међународну сарадњу и односе са јавношћу и Служба за информационе технологије. У ДРИ је образована и посебна унутрашња јединица – Служба за интерну ревизију.

ДРИ има 310 запослених (у поређењу са систематизованих 431) просечне старости 42,3 године. Од тога је 210 жена (67,7%) и 100 мушкараца (32,3%). Запослени имају просечан радни стаж у државним органима од 7,8 година, а 289 (или 93,2%) запослених има високу стручну спрему.

Два свеобухватна приручника за ревизију (Приручник за финансијску ревизију и ревизију правилности пословања и Приручник за ревизију сврсисходности), усвојена су 2015. године.

Оба Приручника су у потпуности усклађена са ИНТОСАИ стандардима. Преко 50 запослених ревизора је детаљно обучено током пилот ревизија. Преко 150 запослених у Институцији је похађало уводну обуку о новим методологијама. Током марта 2016. г. Институција је организовала тродневну интерну обуку за практично спровођење ревизијских приручника за све (ново)запослене.

Током 2016. и 2017. г. усвојен је низ правилника које ДРИ користи у сврхе спровођења ревизија (Упутство за послеревизиони поступак, Смернице за оцену начина кршења обавезе доброг пословања субјеката ревизије, Инструкцију за израду извештаја о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања, Контролне листе за контролу квалитета ревизије финансијских извештаја и правилности пословања, Нове примере изгледа извештаја о ревизији (у складу са ревидираним Међународним стандардом ревизије – ИСА 700). Правилници су у складу са законом, ИССАИ стандардима и приручницима за спровођење ревизије.

Пошто је ојачала капацитете за ревизију сврсисходности, а у периоду 2013–2018. године, ДРИ је спровела шест ревизија сврсисходности.

Пошто је ојачала своје капацитете за ревизију парламентарних политичких странака, а у периоду 2015–2018. године, ДРИ је спровела 17 ревизија политичких странака.

Смернице за контролу квалитета и уверавање у квалитет са контролним листама (за финансијску ревизију, ревизију правилности пословања и ревизију сврсисходности) усвојене су 2018. године. Смернице за контроле квалитета су тестиране од стране ревизорских тимова из ДРИ током четири пилот ревизије. Обуку за ИССАИ оквир је прошло 74 ревизора. Израђени су Политика и Акциони план за увођење и спровођење стандарда везаних за квалитет ревизије. Обуку о детаљним процедурама за контролу квалитета и уверавање у квалитет је прошло 70 ревизора.

Током 2018. године, спроведена је обука за ревизију сврсисходности, која је обезбедила повећање броја ревизора сврсисходности од 9 на 48. То је повећало капацитете, тако да ДРИ располаже са 12 тимова за ревизију сврсисходности, што је увећање од шест пута у односу на претходни Програм ревизије.

Током 2018. године, усвојен је и нови Правилник за стицање звања државни ревизор и овлашћени државни ревизор. Организована је додатна обука и полагање испита за стицање звања државни ревизор за око 60 запослених у ДРИ, што значи да ће у наредном периоду ДРИ на располагању имати око 140 потенцијалних вођа тимова. После тога, започеће процес сертификације за стицање звања – овлашћени државни ревизор.

ДРИ је пуноправна чланица Међународне (ИНТОСАИ), Европске организације врховних ревизорских институција (ЕУРОСАИ) и Мреже врховних ревизорских институција држава кандидата и потенцијалних кандидата за чланство у Европској унији и Европског ревизорског суда. ДРИ има и улогу активног посматрача у Контакт комитету врховних ревизорских институција ЕУ до дана приступања, након чега постаје пуноправна чланица. У оквиру ЕУРОСАИ, ДРИ је чланица Радне групе за ИТ, Радне групе за ревизију и етику, Радне групе за ревизију средстава додељених за случај непогода и катастрофа и Радне групе за ревизију општина. У оквиру ИНТОСАИ, ДРИ је чланица Радне групе за ревизију јавних набавки.

У оквиру процеса приступања Републике Србије Европској унији, Институција учествује у раду три преговарачке групе – 32 „Финансијска контрола“, 23 „Правосуђе и основна права“ и 5 „Јавне набавке“. У области спровођења Споразума о стабилизацији и придруживању између ЕУ и Србије (ССП), Институција учествује у раду Одбора за стабилизацију и придруживање; у раду Пододбора за економска и финансијска питања и статистику; у раду Пододбора за унутрашње тржиште и конкуренцију и Пододбора за правду, слободу и безбедност; као и у раду Посебне групе за Реформу јавне управе.

ДРИ је једна од чланица АФКОС Мреже, образоване 2015. године одлуком Владе, са циљем спречавања неправилности и превара у поступању са финансијским средствима ЕУ током трајања пружања финансијске помоћи Републици Србији од стране ЕУ за програме финансиране до 2020. године. Законом о ДРИ, између осталог, прописано је да субјекти ревизије могу бити и корисници средстава ЕУ, донација и помоћи међународних организација, страних влада и невладиних организација. Средства ЕУ фондова су у 2015. години постала саставни део буџета, односно финансијских планова корисника средстава, тако да ће бити предмет ревизије сходно програму ревизије. Ради унапређења сарадње са државним органима и институцијама, чији су представници чланови АФКОС Мреже, 2018. године потписани су и споразуми о сарадњи Министарства финансија са Републичким јавним тужилаштвом, Агенцијом за борбу против корупције, Канцеларијом за ревизију система управљања средствима Европске уније и Државном ревизорском институцијом.

Стратегијом истрага финансијског криминала за период од 2015. до 2016. године којом се проблем финансијског криминала решава свеобухватним приступом, препознат је недостатак сарадње и размене информација између полиције и јавног тужилаштва, са једне стране, и државних органа које могу бити у поседу чињеница значајних за спровођење и ток истраге, са друге стране, што се одражава на успешност откривања и гоњења учинилаца кривичних дела финансијског криминала. Како би се отклонили утврђени недостаци, потребно је у сваком државном органу чија је надлежност таква да долазе у контакт са чињеницама везаним за финансијски криминал, а које могу бити доказ у кривичном поступку или водити до доказа, одредити службенике за везу са јавним тужилаштвом и полицијом. ДРИ је један од државних органа који су дужни да одреде службеника за везу, који омогућава да два органа додатно препознају начине на који могу да сарађују и убрзава размену информација. Службеник за ДРИ је одређен и прошао је посебне обуке.

ДРИ је једна од важних чинилаца када је реч о спровођењу неколико стратешких докумената Републике Србије – Програм реформе управљања јавним финансијама за период 2016–2020. године; Акциони план за спровођење Стратегије реформе јавне управе у Републици Србији за период 2018–2020. године; Стратегија развоја интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији за период 2017–2020. године и Стратегија за сузбијање неправилности и превара у поступању са финансијским средствима Европске уније у Републици Србији за период 2017–2020. године.

Ефективност у раду ДРИ позитивно се одражава на ефективност у раду Народне скупштине. То је разлог због ког ДРИ стално сарађује са свим надлежним скупштинским одборима, нарочито са Одбором за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних финансија и Пододбором за разматрање извештаја о ревизијама ДРИ. Пододбор за разматрање извештаја о обављеним ревизијама Државне ревизорске институције основан је 2015. године, а исте године потписан је и Меморандум о сарадњи између Одбора и ДРИ. Смернице за разматрање извештаја о ревизији које је спровела ДРИ донете су 2017. године.

За разлику од претходна два стратешка плана ДРИ који су били интерно оријентисани и односили се на развој капацитета ДРИ, овај трећи стратешки план, поред циља који се односи на даље унапређење ДРИ, по први пут узима у обзир и екстерну димензију. При спровођењу послова из своје надлежности, ДРИ ће ревизијама обухватити и питања од највишег приоритета за Републику Србију, попут: повезивања Србије са Европом и светом (приступање Европској унији, партнерства широм света, сарадња са земљама у региону); бржег привредног раста (макроекономске стабилности, контролисана инфлације и стабилности финансијског сектора, привредног раста, запошљавање кроз развој иновативног предузетништва и малих и средњих предузећа, смањења сиве економије, решавања статуса државних предузећа, изградње инфраструктуре, искоришћености пољопривредних потенцијала, развојног потенцијала у

рударству, унапређења енергетског сектора, потенцијала туризма, креативних индустрија и културе); повећања ефикасности пружања јавних услуга (модернизација јавне управе, боље таргетиране социјалне заштите, реформе система плата, модерног и функционалног здравства, здраве животне средине); заштите људских права и безбедности (борбе против корупције и организованог криминала, убрзања судских поступака и повећања поверења грађана у правосуђе; унапређења Е-правосуђа; залагања за мир, стабилност и безбедност; посвећености људским и мањинским правима, осетљивим групама и социјалној инклузији; дијалогу и сарадњи државе, цркве и верских заједница); дигитализације (могућности дигиталне револуције; дигиталног друштва; дигиталних услуга државе; дигиталног пословања); унапређења и осавремењивања образовања, побољшања квалитета и доступности спорта.

Преговори Републике Србије о чланству у ЕУ званично су отпочели 2014. године. Од децембра 2015. године, када су отворена прва два поглавља, до данас их је отворено укупно 16. Привремено су затворена два. Да би поглавље било затворено, Србија мора да испуни све мере из акционих планова и законодавство прилагоди правилима ЕУ.

Република Србија, посвећана је Агенди одрживог развоја 2030 коју је усвојила Генерална скупштина УН, као наставак спровођења Миленијумских циљева. У току је процедура приоритизације и прилагођавања циљева развоја ситуацији у нашој земљи. Циљеви одрживог развоја (ЦОР) Агенде 2030 званично су ступили на снагу 1. јануара 2016. У наредних 15 година се од држава потписница очекује да мобилишу све ресурсе како би искоренили сиромаштво, борили се против неједнакости и нашли одговоре на климатске промене. Србија је тренутно у процесу успостављања институционалног оквира за праћење остварења циљева одрживог развоја у земљи. Имајући у виду да је приступање Европској унији стратешки циљ државе и да су све реформе у функцији достизања тог циља, постоји потпуни консензус да се реализација циљева одрживог развоја спроводи кроз процес ЕУ интеграција. Сходно томе, процес приоритизације и национализације циљева одрживог развоја у РС треба да прати исти принцип и стандарде успостављене унутар ЕУ. То конкретно значи да сва развојна документа РС и документи јавних политика треба да се, кроз процес приступања ЕУ, интегришу и УН Агенду 2030 и искористе је у сврхе профилисања РС као будуће државе чланице ЕУ.

Влада је у децембру 2015. успоставила Међуресорну радну групу за циљеве одрживог развоја која има задатак да изврши национализацију, спровођење и праћење ЦОР у Републици Србији. Извештај МАПС мисије коју су спровели експерти УН, очекује се средином децембра 2018. године. Тај извештај ће бити од значаја за припрему Добровољног националног извештаја, али и за одређивање приоритета Републике Србије међу циљевима и потциљевима одрживог развоја. Усвојена је Мапа пута за припрему Добровољног националног извештаја која представља први корак ка изради овог документа који ће Србија по први пут представити на заседању Политичког форума на високом нивоу у УН у Њујорку 2019. године.

ИНТОСАИ је одговорила на Агенду 2030 укључивањем циљева одрживог развоја у прожимајуће приоритете ИНТОСАИ за период 2017. до 2022. године. Приоритет говори о томе како допринети праћењу и прегледу циљева одрживог развоја у контексту конкретних напора за одрживи развој сваке нације и надлежности појединачних ВРИ. ИНТОСАИ пружа подршку ВРИ у спровођењу висококвалитетних ревизија сврсисходности националне припремљености за спровођење Агенде 2030, чиме доприноси вредности и користи за грађане. Поред тога што ће таква ревизија омогућити ВРИ да стекне добар преглед припремљености за спровођење Агенде 2030, она ће исто тако омогућити и да ВРИ у својој земљи има свој глас током дискусије о спровођењу. Кроз ревизију, ВРИ исто тако може да допринесе напорима које држава улаже кроз давање предлога за припрему за спровођење и кроз скретање пажње на кључне теме које треба размотрити током припреме за реализацију циљева одрживог развоја.

ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА

Стратешки план Државне ревизорске институције за период 2019-2023.

ВИЗИЈА ДРИ

ДРИ је независна врховна ревизорска институција која помаже Републици Србији да мудро управља и користи ресурсе.

МИСИЈА ДРИ

ДРИ поузданим информацијама доприноси добром управљању, транспарентности и одговорности у јавном сектору.

СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ

Циљ 1: Одговорити на тренутне и хитне изазове у раду корисника јавних средстава

- Потциљ 1.0: Социјална заштита
- Потциљ 1.1: Опште јавне услуге
- Потциљ 1.2: Одбрана
- Потциљ 1.3: Јавни ред и безбедност
- Потциљ 1.4: Економски послови
- Потциљ 1.5: Заштита животне средине
- Потциљ 1.6: Послови становања и заједнице
- Потциљ 1.7: Здравство
- Потциљ 1.8: Рекреација, спорт, култура и вере
- Потциљ 1.9: Образовање

Циљ 2: Идентификовати проблеме и предложити решења за међусекторске проблеме на свим нивоима ради унапређивања одговорности и транспарентности

- Потциљ 2.1: Обезбедити поштовање рачуноводствених стандарда и стандарда финансијског извештавања
- Потциљ 2.2: Унапредити финансијско планирање, управљање и евидентирање
- Потциљ 2.3: Успоставити и одржавити добро контролно окружење код свих корисника јавних средстава
- Потциљ 2.4: Обезбедити правилно управљање јавним набавкама у јавној управи
- Потциљ 2.5: Унапредити управљање у јавном сектору и коришћење информационих технологија (ИТ)
- Потциљ 2.6: Унапредити управљање инфраструктурним и другим инвестицијама

Циљ 3: Јачање ДРИ и њене улоге

- Потциљ 3.1: Унапредити независност ДРИ
- Потциљ 3.2: Спроводити квалитетне и благовремене ревизије
- Потциљ 3.3: Унапредити организационе капацитете
- Потциљ 3.4: Очувати углед и ојачати утицај ДРИ кроз партнерске односе на кључним заинтересованим странама

СУШТИНСКЕ ВРЕДНОСТИ

*ДОСЛЕДНА *РЕЛЕВАНТНА *ИНОВАТИВНА

Визија и мисија

Визија

ДРИ је независна врховна ревизорска институција која помаже Републици Србији да мудро управља и користи ресурсе.

Мисија

ДРИ поузданим информацијама доприноси добром управљању, транспарентности и одговорности у јавном сектору.

Суштинске вредности

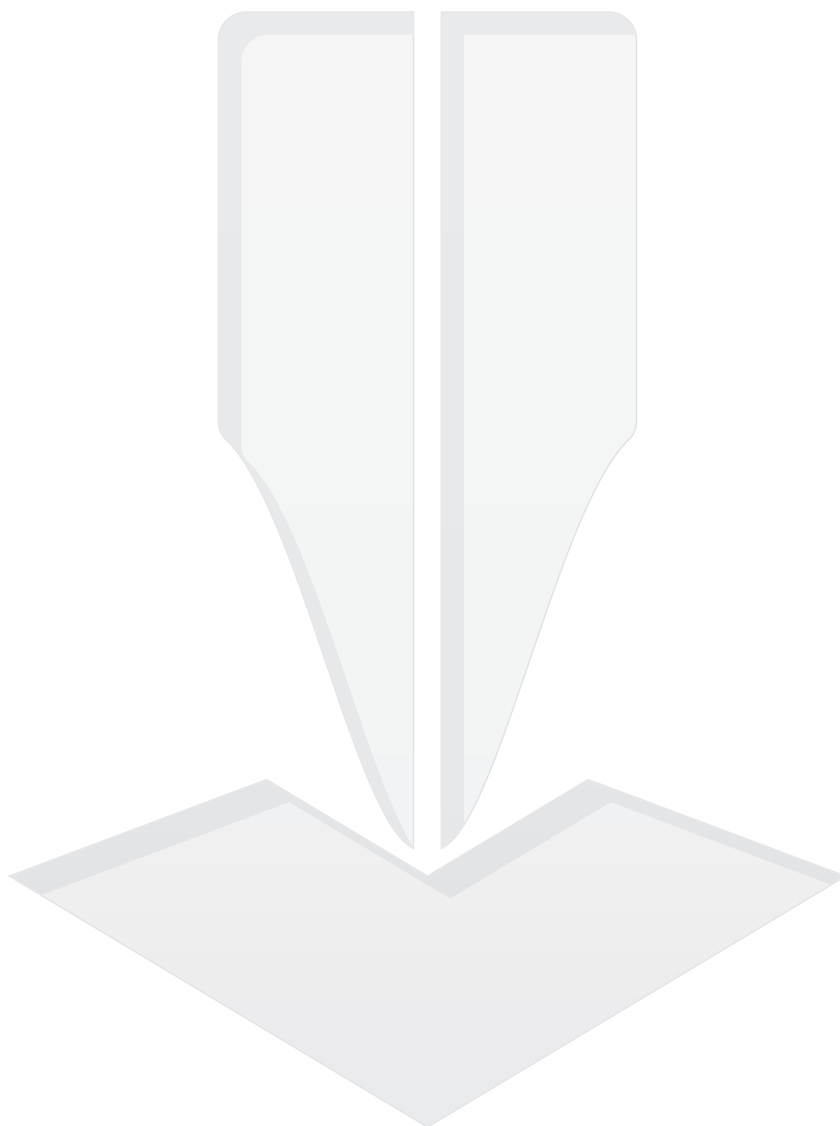
Не одустајући од стратешки већ опредељених суштинских вредности, којима се у спровођењу своје мисије руководи ДРИ и њени запослени, наредни период биће у светлу промовисања доследности, релевантности и иновативности.

Доследна - ДРИ доследно примењује међународне стандарде ревизије и усвојену методологију ради обезбеђења квалитета свог рада.

Релевантна - ДРИ континуирано показује релевантност кроз одговарајуће реаговање на изазове са којима се суочавају грађани, на очекивања заинтересованих страна, као и на новонастале ризике и промену окружења у којима се спроводе ревизије. ДРИ поседује добро разумевање дешавања у јавном сектору и води значајан дијалог са заинтересованим странама о начину на који рад ДРИ може да олакша унапређења у јавном сектору.

Иновативна - ДРИ стално тежи унапређењу праксе и увођењу иновација када је реч о приступима ревизији и управљању, као и начину комуникације са пореским обвезницима и осталим заинтересованим странама. Настојимо да унапредимо своје резултате и да се активније ангажујемо када је реч о односима са нашим субјектима ревизије, Народном скупштином, медијима и грађанима. Професионално и компетентно, вршиће се прикупљање, процена и одабир нових идеја и добрих пракси, процеса, ревизорских производа, алата и методологија, или комбинација свега наведеног, а са циљем да се одговори на неку друштвену потребу или друштвени проблем, на бољи начин.

Почетна слова ове три кључне вредности представљају акроним идентичан скраћеном називу Институције – ДРИ.

Циљ 1:

Одговорити на тренутне и хитне изазове у раду корисника јавних средстава

Први стратешки циљ усмерен је на подршку ДРИ корисним променама у раду корисника јавних средстава. Ова подршка ће бити остварена одговарањем на изазове са којима се суочавају грађани, на очекивања заинтересованих страна и ризике који се појављују, као и на променљива окружења у којима се ревизије обављају.

ДРИ ће процењивати ризике који се јављају и мењају код корисника јавних средстава како би благовремено одговорила на њих. Ова процена ризика ће се спроводити у складу са општим циљевима и задацима Републике Србије утврђеним у функционалној класификацији. На ове ризике ћемо благовремено одговарати и на тај начин омогућићемо јачање транспарентности, одговорности и интегритета корисника јавних средстава.

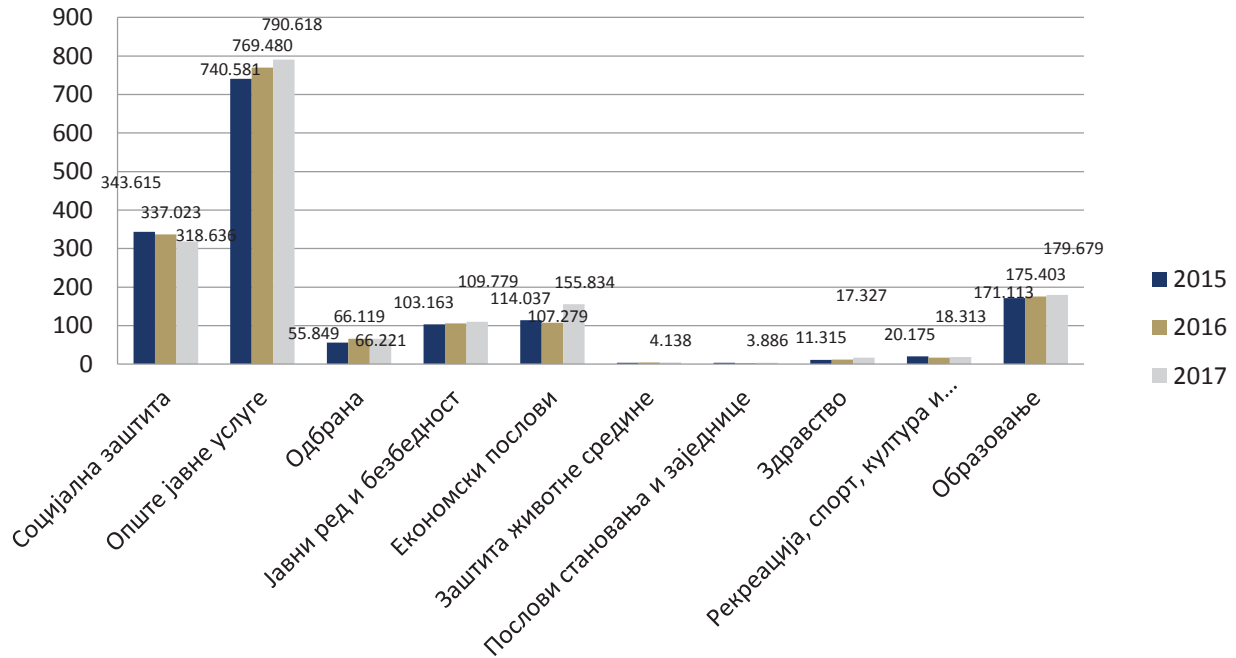
Државна ревизорска институција ће у наредном периоду:

- ▶ ревидирати финансијске извештаје ради потврђивања да ли су у складу са општеприхваћеним рачуноводственим начелима и стандардима и утицати на унапређење финансијског извештавања,
- ▶ ревидирати правилност пословања корисника јавних средстава како би позитивн утицала на њихову усклађеност са законом, другим прописима, датим овлашћењима и планираним сврхама и
- ▶ процењивати економично, ефикасно и ефективно коришћење ресурса и давати препоруке за унапређење.

Слика 1. Извршење буџета Републике Србије према функционалној класификацији

у милијардама динара

Потциљ 1.0: Социјална заштита

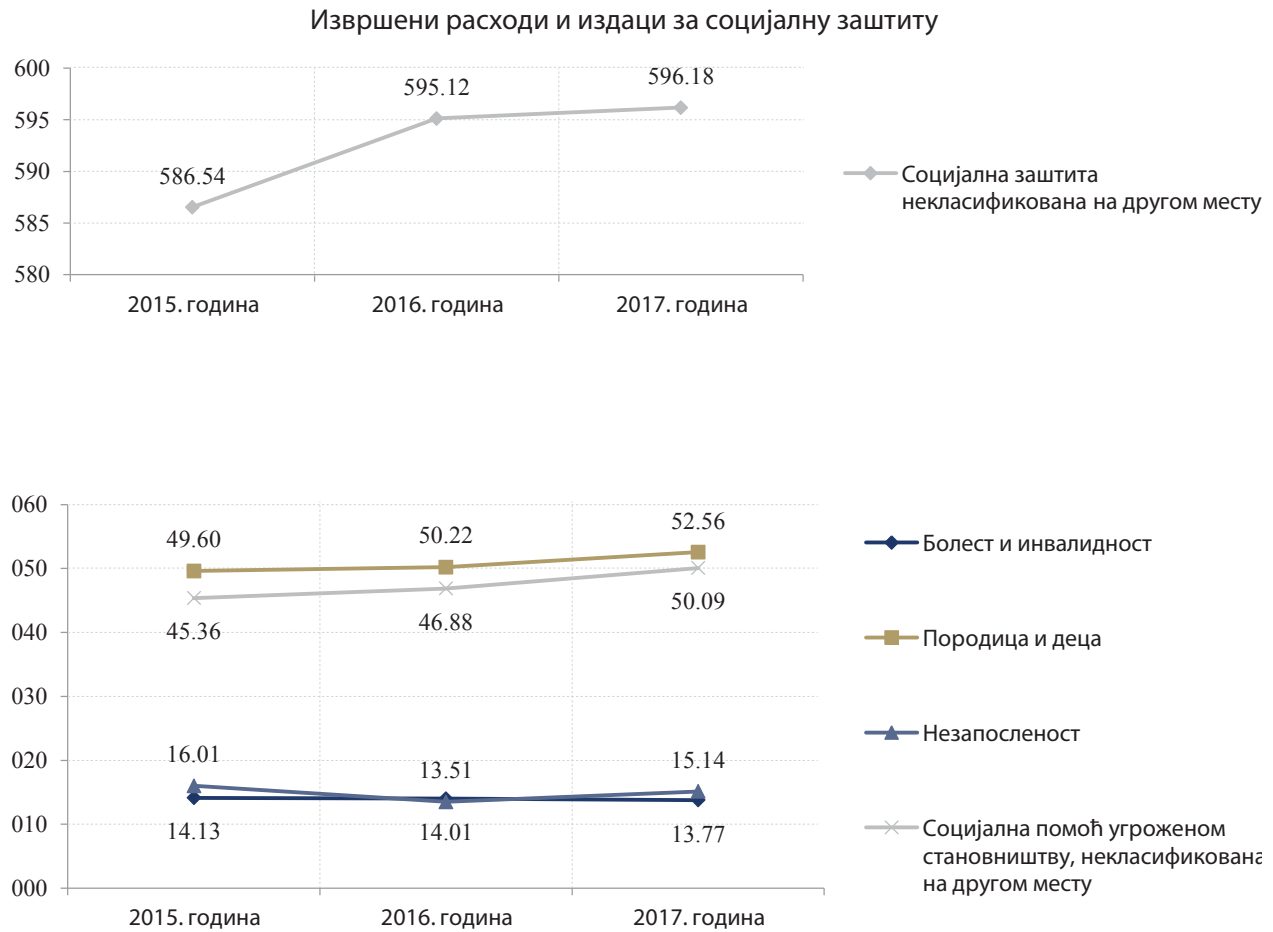
ДРИ ће утврдити проблеме и предложити решења како би помогла Србији у заштити и пружању помоћи најугроженијим грађанима. Конкретно, ДРИ ће вршити ревизију државне потрошње у области социјалне заштите, укључујући трошкове за услуге и трансфере појединцима и домаћинствима, као и трошкове за пружене услуге на колективној основи и старати се да се средства намењена социјалној заштити употребљавају економично, ефикасно и ефективно, као и у складу са законом, другим прописима и датим овлашћењима.

Државни расходи у области социјалне заштите укључују расходе за услуге и трансфере појединцима и домаћинствима, као и расходе за услуге пружене на колективној основи. Услуге колективне социјалне заштите се односе на питања формулисања и администрације државних политика; израду и спровођење прописа и стандарда за пружање социјалне заштите; као и примењено истраживање и експериментални развој у области послова и услуга социјалне заштите. Функције социјалне заштите укључују: болест и инвалидност; старост; кориснике породичне пензије; породицу и децу; незапосленост; становање; социјалну помоћ угроженом становништву неklasификовану на другом месту; социјалну заштиту – истраживање и развој и социјалну заштиту неklasификовану на другом месту.

Слика 2. Извршени расходи и издаци за социјалну заштиту на централном нивоу државе

у милијардама динара

Иако су издвајања за болест и инвалидност, породицу и децу, незапосленост и социјалну помоћ угроженом становништву из буџета Републике Србије у периоду 2015–2017. године била стабилна, укупан износ опредељен за категорију Социјална заштита показује стабилан тренд раста и то због већих издвајања за социјалну заштиту неklasификовану на другом месту. Поред тога што се трансферна средства из буџета Републике Србије према Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање смањују, услед боље наплате доприноса за социјално осигурање од стране Пореске управе, износ средстава по којима се остварују права из делокруга ПИО фонда се константно увећава.

На централном нивоу државе за спровођење функције 0 – Социјална заштита, највећи део средстава је извршен код Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање (51,65%), Министарства финансија (27,27%) и Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (18,50%), док је остатак извршен код Националне службе за запошљавање, Комесаријата за избеглице и миграције и буџетских фондова за установе социјалне заштите и за програме унапређења и заштите положаја особа са инвалидитетом.

Најважнији стратешки документи Републике Србије у области социјалне заштите су: Стратегија развоја социјалне заштите и Стратегија за смањење сиромаштва у Србији. Основни циљ реформе система социјалне заштите је развијање интегралне социјалне заштите у којој социјални актери на најефикаснији начин користе постојеће и развијају нове ресурсе путем доступних, квалитетних и разноврсних услуга, ради очувања и побољшања квалитета живота рањивих и маргинализованих појединаца и група, оспособљавања за продуктиван живот у заједници и предупређења зависности од социјалних служби. Два посебна истакнута циља Стратегије развоја социјалне заштите су: унапређење заштите најсиромашнијих грађана и развијање мреже услуга у заједници.

Државна ревизорска институција ће у наредном периоду проценити ефективно и ефикасно коришћење ресурса за достизање и одржавање минималне материјалне сигурности и независности појединца и породице у задовољавању животних потреба, обезбеђивање доступности услуга и остваривање права у социјалној заштити и дати препоруке за унапређење целокупног система социјалне заштите.

Потциљ 1.1: Опште јавне услуге

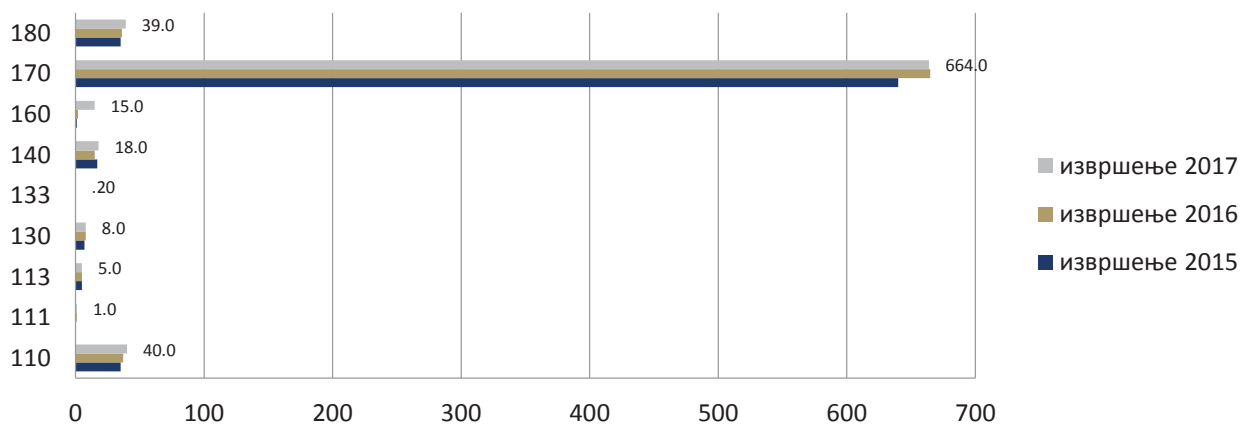
ДРИ ће радити на побољшању општих јавних услуга. Конкретно, ДРИ ће вршити ревизију државних и локалних програма у областима: извршни и законодавни органи, финансијски и фискални послови и спољни послови; економска помоћ иностранству; опште услуге; основно истраживање; опште јавне услуге - истраживање и развој; опште јавне услуге неklasификоване на другом месту; трансакције јавног дуга и трансфери општег карактера између различитих нивоа власти.

На нивоу буџета Републике Србије у периоду од 2015–2017. године, опште јавне услуге просечно чине 48% укупних расхода и издатака.

Слика 3. Извршени расходи и издаци за опште јавне услуге

у милијардама динара

Извршење општих јавних услуга

Велики број директних корисника буџетских средстава у буџету Републике Србије своје расходе и издатке исказују на овој функционалној буџетској класификацији. Оволики проценат учешћа у укупним расходима и издацима је последица трансакција јавног дуга, које у наведеном периоду чине 85,6% општих јавних услуга. Јавни дуг представља безусловну и неопозиву обавезу Републике Србије, а отплата јавног дуга има сталну апропријацију у буџету Републике и приоритет у исплати у односу на остале јавне расходе утврђене законом којим се уређује буџет Републике.

Опште јавне услуге су предуслов за стратешке циљеве за чије остварење се опредељују средства на осталим буџетским функционалним категоријама.

Најважнији стратешки документ је Фискална стратегија која за период од три узастопне фискалне године садржи циљеве фискалне политике Владе и даје оцену одрживости фискалне политике. Стратегија управљања јавним дугом као део Фискалне стратегије се доноси за исти период, па је усаглашена са средњорочним макроекономским и фискалним оквиром, који упућују да ће се и у наредном периоду задржати тренд смањења јавног дуга општег нивоа државе. У великој мери на Фискалну стратегију ослања се и Владин програм економских реформи Републике Србије који се израђује на годишњем нивоу.

У даљем раду ДРИ, незаобилазна је и Стратегија реформе јавне управе, чији је циљ обезбеђивање високог квалитета услуга грађанима и привредним субјектима, као и стварање такве јавне управе у Републици Србији која ће значајно допринети економској стабилности и повећању животног стандарда грађана. Ова стратегија представља оквир за Стратегију регулаторне реформе и унапређења система управљања јавним политикама која је фокусирана на успостављање правног и институционалног оквира којим ће се омогућити грађанима и привреди окружење у којем ће моћи ефикасно да остварују своја права и да извршавају своје обавезе, као и за Програм реформе управљања јавним финансијама који садржи конкретне мере и активности којима треба да се постигне одрживи буџет са мањим коефицијентом дуга у односу на БДП.

Од значаја за даље унапређење рада целокупне јавне управе је Стратегија развоја интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији која има за циљ да угради стандардну праксу финансијског управљања и контроле у редовне процесе руковођења и функцију интерне ревизије као алат руководиоцима за добро управљање.

Стратегија за сузбијање неправилности и превара у поступању са финансијским средствима Европске уније у Републици Србији усмерена је на обезбеђење одговорног поступања са овим средствима, али истовремено и благовремено уочавање пропуста и грешака које се могу јавити у систему.

Поред наведених, као хоризонтални стратешки документ важан је Национални програм управљања ризиком од елементарних непогода, чији циљ је изградња адекватног дугорочног система управљања ризицима од елементарних непогода у земљи, на коме би различите институције сарађивале и заједно радиле на смањењу ризика и ефикаснијем реаговању на непогоде.

Како су многи стратешки циљеви тешко достижни без научноистраживачког рада и иновативности, у Стратегији научног и технолошког развоја Републике Србије „Истраживање за иновације“ један од посебних циљева значајан са аспекта надлежности Институције је подстицање изврности и релевантности научних истраживања у Републици Србији, чији је индикатор остварења корист за друштво.

Државна ревизорска институција је у до сада спроведеним ревизијама у области ове функционалне категорије дала, између осталих, препоруке које се односе на успостављање евиденције о структури и вредности нефинансијске имовине, као и успостављање система

финансијског управљања и контроле који обезбеђује пословање у складу са циљевима тог система.

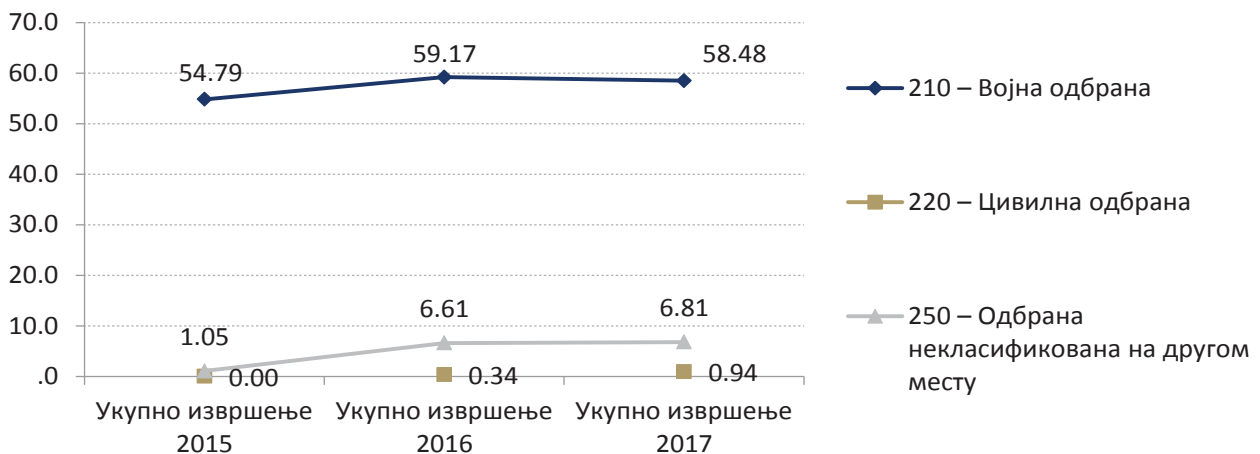
Државна ревизорска институција ће у наредном периоду проценити ефективно и ефикасно коришћење ресурса у управљању јавним средствима и јавном имовином, као и у поступању јавне управе у пружању услуга високог квалитета.

Потциљ 1.2: Одбрана

ДРИ ће својим радом утврдити проблеме у наменској и сврсисходној реализацији средстава намењених за одбрану и предложити решења како би позитивно утицала на јачање борбене готовости војске. Општи циљеви и задаци државе везани за одбрану су груписани у оквиру функционалне буџетске категорије 2. У буџетима на централном и локалном нивоу исказани су расходи и издаци за ову област независно од организација које спроводе ову функцију. У оквиру ове класификације обухваћене су следеће области: војна одбрана, цивилна одбрана, војна помоћ иностранству – истраживање, развој и одбрана неklasификована на другом месту. Због природе послова везаних за одбрану расходи и издаци за одбрану су сконцентрисани на централном нивоу државе, изузев цивилне одбране, где се одређена средства планирају и у буџетима локалних власти. ДРИ ће вршити ревизију субјеката из области војне, цивилне и одбране неklasификоване на другом месту.

Слика 4. Извршени расходи и издаци за одбрану из буџета Републике Србије

у милијардама динара

Повећано извршење за класу – Одбрана неklasификована на другом месту настало је због повећаног издавања за наоружање и војну опрему.

На централном нивоу државе за спровођење функције 2 – Одбрана, одобравају се средства Министарству одбране (99,96 % укупних средстава) и Центру за разминурање (00,04 % укупних средстава). У буџету се у оквиру раздела Министарства одбране посебно исказују средства за наоружање и војну опрему, потребе војног образовања и војне научноистраживачке делатности, потребе система специјалних веза и за финансирање стамбених потреба професионалних припадника Војске Србије и запослених у Министарству одбране.

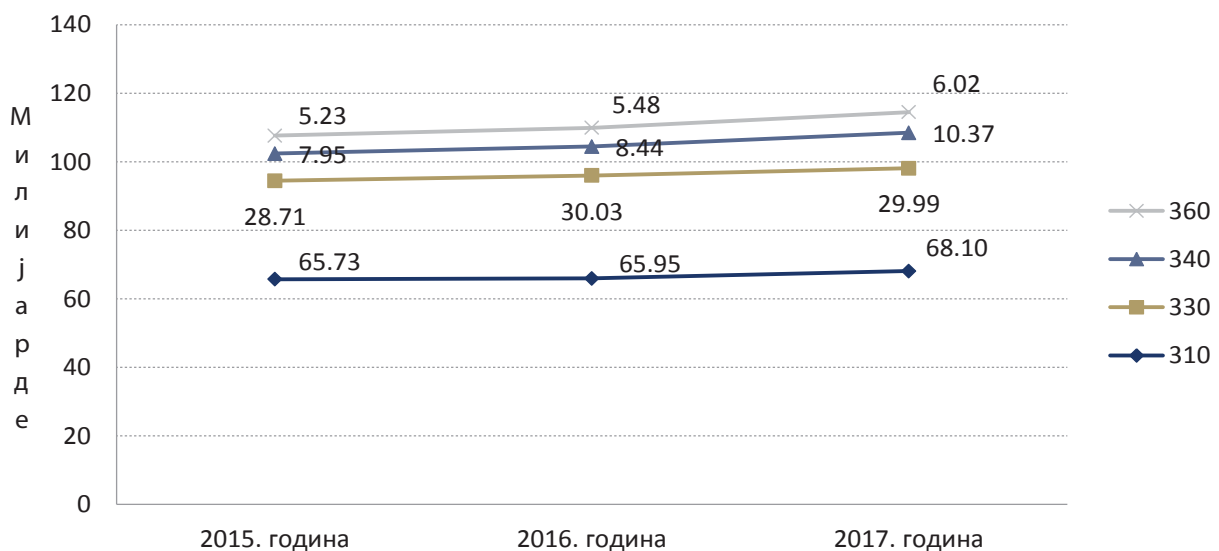
Најважнији стратешки документи Републике Србије у области националне безбедности и одбране су Стратегија националне безбедности Републике Србије и Стратегија одбране Републике Србије. Обе стратегије су донете 2009. године и у току је јавна расправа за доношење нових. Циљеви политике националне безбедности јесу унапређење безбедности грађана, друштва и државе, јачање институција националне безбедности, превентивно деловање кроз спровођење ефикасних мера и активности, као и адекватно решавање ризика и претњи безбедности ради заштите националних интереса. Основни циљеви везани за одбрану су: ефикасан систем одбране, мир и повољно безбедносно окружење, интеграција у европске и друге међународне безбедносне структуре и учешће у НАТО програму Партнерство за мир. ДРИ је у ревизији сврсисходности „Оправданост примене стажа осигурања са увећаним трајањем за поједина радна места, односно послове“ препоручила Министарству одбране да преиспита оправданост примене стажа осигурања који се рачуна са увећаним трајањем на појединим радним местима, односно пословима. У наредном периоду, ДРИ ће проценити ефективно и ефикасно коришћење ресурса за унапређење безбедности грађана, одржавање ефикасног система одбране и адекватно решавање ризика и претњи безбедности ради заштите националних интереса и дати препоруке за унапређење.

Потциљ 1.3: Јавни ред и безбедност

ДРИ ће својим радом утврдити проблеме у наменској и сврсисходној реализацији средстава намењених за јавни ред и безбедност и предложити решења како би позитивно утицала на остваривање циљева и задатака из ове функције. У оквиру функционалне буџетске категорије 3 груписани су општи циљеви и задаци државе везани за јавни ред и безбедност. У буџетима на централном и локалном нивоу исказани су расходи и издаци за ову област, независно од организација које спроводе ову функцију. Области у овој функцији су: услуге полиције, услуге противпожарне заштите, судови, затвори, јавни ред и безбедност, истраживање и развој и јавни ред и безбедност неklasификована на другом месту. На централном нивоу државе средства се одобравају Министарству унутрашњих послова (60%), судовима и тужилаштвима (27%) и осталима 13%. ДРИ ће вршити ревизију субјеката из ових области.

Слика 5. Извршени расходи и издаци за јавни ред и безбедност и буџета Републике Србије

у милијардама динара

Најважнији стратешки документи Републике Србије у овој области је Стратегија националне безбедности Републике Србије. Стратегија је донета 2009. године и у току је јавна расправа за доношење нове. Поред наведене стратегије, донете су и стратегије из области борбе против тероризма, борбе против организованог криминала, за интегрисано управљање границом, за превенцију и сузбијање трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава, за борбу против насиља и недоличног понашања на спортским приредбама и друге стратегије. Неки од циљева политике националне безбедности су: унапређење безбедности грађана, друштва и државе, јачање институција националне безбедности и превентивно деловање кроз спровођење ефикасних мера и активности. Политиком унутрашње безбедност обезбеђује се заштита демократског политичког система, људских права и слобода, јавног реда и мира и имовинске сигурности грађана и других друштвених вредности.

ДРИ је у ревизији сврсисходности – „Оправданост примене стажа осигурања са увећаним трајањем за поједина радна места, односно послове“ препоручила Министарству унутрашњих послова и Безбедносно-информативној агенцији да изврше ревизију правилника којим се утврђују радна места, односно послови на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, тако да то не могу бити административно-техничка радна места, односно послови, нити послови који у другим државним органима са истим условима рада немају то право. ДРИ ће у наредном периоду проценити ефективно и ефикасно коришћење ресурса за унапређење рада правосудних органа, надзора и обезбеђења државне границе у складу са европским стандардима и деловањима у ванредним ситуацијама (пожар, елементарне непогоде, техничке и технолошке несреће).

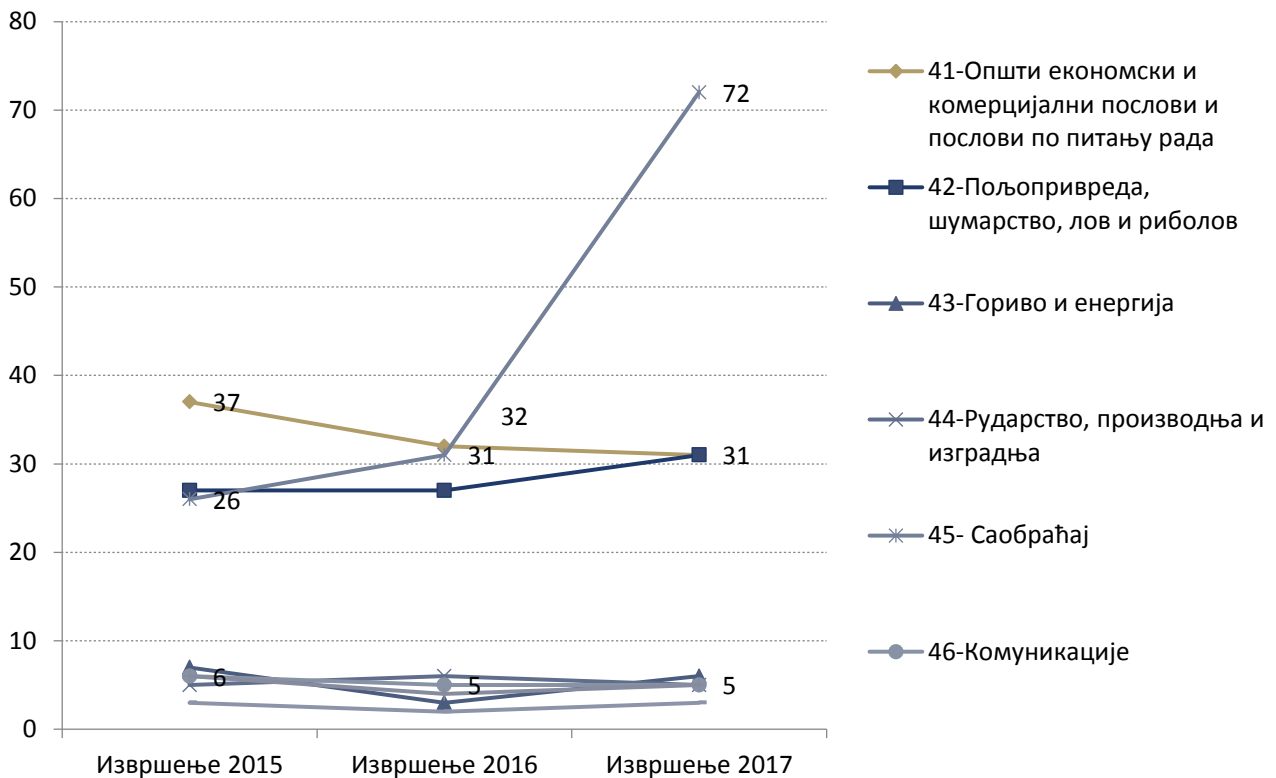

Потциљ 1.4: Економски послови

Државна ревизорска институција ће утврдити проблеме и предложити решења како би помогла бржем економском развоју Републике Србије. Конкретно, Државна ревизорска институција ће ревидирати државне расходе у области функционалне буџетске категорије 4 којом су обухваћене следеће области: општи економски и комерцијални послови и послови по питању рада, пољопривреда, шумарство, лов и риболов, гориво и енергија, рударство, производња и изградња, саобраћај, комуникације, остале делатности и економски послови неklasификовани на другом месту.

Слика 6. Извршени расходи и издаци за економске послове из буџета Републике Србије

у милијардама динара

За област Саобраћаја средства се одобравају Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (99,10 % укупних средстава), као и и осталима (0,9% укупних средстава), (Авио служба владе, Дирекција за водне путеве, Дирекција за железнице, Управа за транспорт опасног терета, Управа за утврђивање способности бродова за пловидбу) за реализацију програма уређења и надзора у области саобраћаја, инфраструктурних пројеката од значаја за Републику Србију, као и уређење и надзор у области планирања и изградње.

Најважнији стратешки документи Републике Србије у области саобраћаја су стратегије и планови у области развоја железничког, друмског, водног, ваздушног, интермодалног саобраћаја и безбедности на путевима. Фазе развоја железничког, друмског, водног, ваздушног и интермодалног транспорта у Републици Србији су: обнова, реконструкција и модернизација

и изградња. У фази обнове циљ је да се транспортни систем доведе у пројектовано стање као основ за даља улагања. У фази реконструкције циљ је достизање нивоа који је упоредив и компатибилан са нивоом у државама чланицама Европске уније ради уједначавања карактеристика транспортне инфраструктуре и токова. У фази модернизације и изградње циљ је да транспортни систем Републике Србије буде компатибилан са транспортним системом Европске Уније са тенденцијом даље модернизације.

За област Пољопривреде, шумарства, лова и риболова средства се одобравају Управи за аграрна плаћања (85,32% укупних средстава) и осталима (14,68% укупних средстава), (Буџетски фонд за развој ловства Републике Србије, Буџетски фонд за шуме Републике Србије, Дирекција за националне референтне лабораторије, Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Републички хидрометеоролошки завод, Управа за дуван, Управа за заштиту биља, Управа за пољопривредно земљиште, Управа за шуме, Фонд за подстицање развоја пољопривредне производње у републици). У буџету се у оквиру раздела Управе за аграрна плаћања, посебно исказују средства у оквиру директних плаћања, подстицаји мерама руралног развоја као и посебни подстицаји.

Најважнији стратешки документ Републике Србије у области пољопривреде, шумарства, лова и риболова је Национална стратегија пољопривреде и руралног развоја 2014–2024. Израда ове стратегије је мотивисана потребом да се новим концептом пољопривредне политике реагује на унутрашње и спољне изазове, као што су:

- 1) потреба да се смањи заостајање у технолошком развоју за конкурентским земљама и омогући ефикасније суочавање пољопривредног сектора са ефектима климатских промена;
- 2) неопходност повећања ефикасности прехранбеног ланца и конкурентности пољопривредно-прехранбеног сектора;
- 3) обезбеђивање стабилног дохотка и пословног окружења за пољопривреднике и друге предузетнике;
- 4) остваривање економских, еколошких и социјалних циљева одрживог развоја, у чему мултифункционална пољопривреда и рурални развој имају посебно место;
- 5) спремност да се одговори на захтеве произашлих из процеса прикључивања Светској трговинској организацији и Европској унији.

За област Општи економски и комерцијални послови и послови по питању рада, средства се одобравају Министарству привреде (46,37% укупних средстава), Министарству за рад, запошљавање, борилачка и социјална питања (26,52% укупних средстава), Републичком геодетском заводу (13,15% укупних средстава) и осталима (13,96% укупних средстава), за развој националног система инфраструктуре квалитета, уређење и надзор у области привредног и регионалног развоја, подстицај развоју конкурентности привреде, привлачење инвестиција и регионални развој.

Најважнији стратешки документи министарства надлежног за привреду су Стратегије за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности, унапређење система инфраструктуре квалитета, запошљавања.

ДРИ ће у наредном периоду ревидирати реализацију инфраструктурних пројеката од значаја за Републику Србију, подстицаје развоју пољопривредне производње у Републици, подстицаје развоју конкурентности привреде, привлачење инвестиција и регионални развој.

Потциљ 1.5: Заштита животне средине

ДРИ ће допринети унапређењу квалитета заштите животне средине. Конкретно, ДРИ ће ревидирати кориснике јавних средстава којима се одобравају средства за заштиту животне средине и у чијој је надлежности планирање и управљање овим средствима. У оквиру функционалне буџетске категорије 5 груписани су општи циљеви и задаци државе везани за заштиту животне средине. У оквиру ове класификације обухваћене су следеће области: управљање отпадом, управљање отпадним водама, смањење загађености, заштита биљног и животињског света и крајолика, заштита животне средине – истраживање и развој, заштита животне средине неklasификована на другом месту.

Слика 7. Извршење буџета Републике Србије

Слика 8. Извршење буџета локалних самоуправа

Најважнији стратешки документи Републике Србије у области заштите животне средине су: Национални програм заштите животне средине и Национална стратегија за апроксимацију у области животне средине Републике Србије. Неки од заједничких циљева ових стратешких докумената су анализа идентификованих проблема животне средине и анализа законских, институционалних и инфраструктурних узрока проблема. На централном нивоу државе за спровођење функције 5 – Заштита животне средине одобравају се средства министарству надлежном за заштиту животне средине, Агенцији за заштиту животне средине и Зеленом фонду Републике Србије. На локалном нивоу средства за заштиту животне средине се углавном реализују преко буџетских фондова за заштиту животне средине којих на дан 31.8.2018. године има 48.

Према анализи Фискалног савета, Србија је тренутно међу еколошки најзагађенијим земљама у Европи. Србија је у обавези да у процесу приступања ЕУ снажно повећа инвестиције у ову област. Процене из 2015. године указују да ће до 2030. године трошкови у овој области, само за инвестициона улагања, достићи 10 милијарди евра. На скупу посвећеном дијалогу између Преговарачке групе за поглавље 27 и цивилног сектора, државни секретар министарства надлежног за заштиту животне средине је указао да се процењује да ће Србију то поглавље коштати између 11,5 и 15 милијарди евра.

Одбор за заштиту животне средине је на једној од седница посвећеној циљевима одрживог развоја истакао да су свеобухватни циљеви одрживог развоја социјални и економски развој, усклађен са заштитом и унапређењем животне средине и да је неопходна међусобна сарадња институција ради остварења ових циљева. Један од јавно изражених циљева министарства надлежног за заштиту животне средине је обезбеђење смањења загађења и очување ресурса, уз сарадњу у региону.

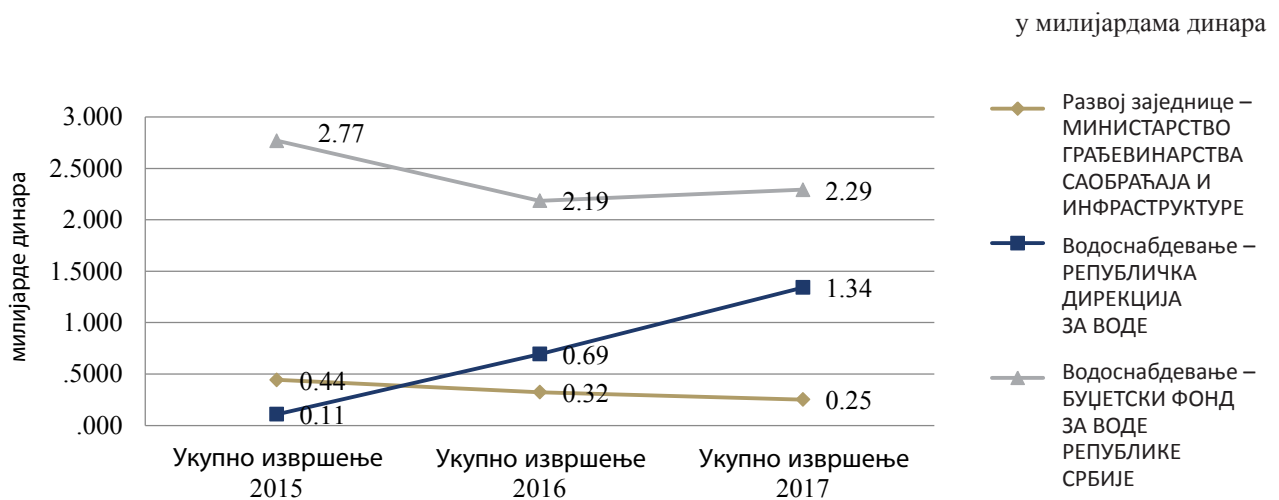
Државна ревизорска институција је на основу својих ревизија упутила препоруку Народној скупштини да се ускладе прописи којима се уређује намена прихода које јединице локалне самоуправе остварују према посебним законима. Закон о заштити животне средине као наменске утврђује приходе од накнаде за заштиту и унапређење животне средине, за разлику од Закона о буџетском систему. Законом о накнадама, усвојеним у децембру 2018. године, брисане су одредбе Закона о заштити животне средине које су утврдиле намену прихода од накнаде за заштиту и унапређење животне средине.

Државна ревизорска институција ће у наредном периоду проценити ефективно и ефикасно коришћење ресурса за унапређење заштите животне средине, усаглашавање са стандардима ЕУ, унапређење комуналне инфраструктуре, система управљања и мониторинга у овој области и дати препоруке за унапређење.

Потциљ 1.6: Послови становања и заједнице

Државна ревизорска институција допринеће унапређењу квалитета живота свих грађана Републике Србије. Конкретно, Државна ревизорска институција ревидираће расходе у области послова становања и заједнице, који су груписани у оквиру функционалне буџетске категорије 6 којом се обухватају следеће области: стамбени развој, развој заједнице, водоснабдевања, уличне расвете, послове становања и заједнице – истраживање и развој и послови становања и заједнице неklasификовани на другом месту. Због природе послова везаних за становање и заједнице, расходи и издаци за ове намене планирају се у буџетима локалних власти изузев развоја заједнице и водоснабдевања где се одређена средства планирају и на централном нивоу државе.

Слика 9: Извршени расходи и издаци за послове становања и заједнице из буџета Републике Србије

За област водоснабдевања је 2017. године донета Стратегија управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године, до када је предвиђено да се уложи 8,5 милијарди евра у побољшање инфраструктуре за водоснабдевање, каналисање и заштиту од поплава, бујица и ерозија. Стратешки циљ утврђен овим документом је обезбеђење таквог управљања водама којим се постижу максимални економски и социјални ефекти на правичан начин. Поред наведене, значајна је и Национална Стратегија социјалног становања, која је донета 2012. године за наредни десетогодишњи период, чији је основни циљ да се домаћинствима која из социјалних, економских и других разлога не могу да обезбеде стан по тржишним условима, омогући приступ ценовно доступном и здравом становању у складу са принципима одрживог развоја.

Комуналне услуге су од изузетног значаја за нормално функционисање заједнице, њених становника и правних лица. Одређивање цена комуналних услуга је у надлежности локалних самоуправа и утиче на висину средстава која се у буџетима локалних самоуправа на име субвенција опредељују за обезбеђивање функционисања комуналних предузећа. Према Извештају Државне ревизорске институције о ревизији сврсисходности пословања – „Субвенције јединица локалне самоуправе јавним предузећима“, која је извршена у 2018. години, у периоду од 2015. до 2017. године из буџета свих јединица локалних самоуправа за субвенције локалним јавним предузећима просечно је годишње издвајано око 20 милијарди динара. Износ за субвенције у 2017. години се повећао за око 7 милијарди динара у односу на претходну годину.

У току су континуиране активности промене регулативе на јачању капацитета и функционалности комуналне инфраструктуре, обезбеђивању средстава за финансирање изградње комуналне инфраструктуре, активности на праћењу квалитета комуналних услуга, као и предузимање мера за континуирано вршење комуналних делатности укључујући и препознату потребу за утврђивање методологије за формирање цена комуналних услуга. Такође, у досадашњим ревизијама финансијских извештаја и правилности пословања, Државна ревизорска институција је утврдила да није успостављена потпуна и ажурна евиденција ствари у јавној својини које користе локалне самоуправе и комунална предузећа и давала је препоруке за отклањање утврђених неправилности. Основни циљ наведених активности и препорука је да допринесу јачању финансијске позиције локалних самоуправа и комуналних предузећа и смањењу потребе за субвенционисањем комуналних предузећа од стране локалних самоуправа као оснивача.

ДРИ ће у наредном периоду ревидирати:

- ▶ евидентирање и рачуноводствено обухватање ствари у јавној својини и утврђивање финансијског резултата комуналних предузећа,
- ▶ примену прописа у области јавних набавки, поверавања обављања комуналних делатности, запошљавања и цена комуналних услуга и
- ▶ однос цена, квалитета и доступности комуналних услуга грађанима и привреди и субвенција оснивача комуналним предузећима, као и оправданост давања на коришћење односно улагања ствари у јавној својини у капитал комуналних предузећа, и дати препоруке за унапређење.

Потциљ 1.7: Здравство

ДРИ ће својим радом допринети унапређењу здравствене заштите грађана. ДРИ сваке године спроводи ревизију фондова здравственог осигурања и одређеног броја здравствених и апотекарских установа у којима се пружају услуге здравствене заштите.

Средства за финансирање здравства у Србији обезбеђују се из средстава уплаћених доприноса за здравствено осигурање, издвајањем средстава из буџета (укључује буџетске фондове, средства кредита, помоћ Европске уније и друге јавне приходе), из примљених донација и личним учешћем грађана у трошковима лечења. Укупни трошкови здравствене заштите на годишњем нивоу у периоду 2015–2017. године износили су 254–265 милијарди динара. Трошкови здравственог система односе се на пружање болничких и ванболничких услуга, услуга јавног здравља, медицинске производе, помагала и опрему, истраживање и развој у области здравства и остале послове здравства.

Слика 10: Приказ износа утрошених средстава за здравствену заштиту у периоду 2015-2017. године и њихове структуре према изворима финансирања

у милијардама динара

Здравствена политика Републике Србије опредељена је ка јачању здравственог система кроз увођење савремених технологија и осавремењивање здравствених установа, као и целокупног процеса лечења, са циљем доприноса очувању и развоју здравља свих грађана.

Здравствени систем Србије суочен је са изазовима који са собом носе започете структурне реформе: увођење ИЗИС-а, е-рецепта, припреме за увођење финансирања здравствених услуга по методу дијагностички сродних група, обезбеђивање потребног броја кадра, смањење учешћа административних радника у здравственом систему, постепено укључивање приватног сектора у систем обавезне здравствене заштите.

Србија је усвојила више стратегија којима се планира заштита најугроженијих група становништва и уводи рана превенција обољења, која су најчешћи узрок превремене смрти путем националних скрининг програма. У 2017. години реализација скрининг програма износила је 5% од планираног броја.

До сада спроведеним ревизијама у овој области, Државна ревизорска институција допринела је унапређењу правилности пословања здравствених установа, економичнијем, ефикаснијем и ефективнијем трошењу средстава доприноса за обавезно здравствено осигурање и јачању одговорности за тачност исказивања података у финансијским извештајима. На основу датих препорука и скретања пажње извршена су и значајна усаглашавања прописа којима је регулисана ова област.

Слика 11. Приказ капацитета здравственог система Србије

Државна ревизорска институција ће и у наредном периоду спроводити ревизију здравствених и апотекарских установа и других институција задужених за планирање, финансирање и остваривање права пацијената, са циљем да се обезбеде подаци о коришћењу ресурса за одржавање и унапређење здравственог стања грађана и дају препоруке за унапређење функционисања здравственог система.

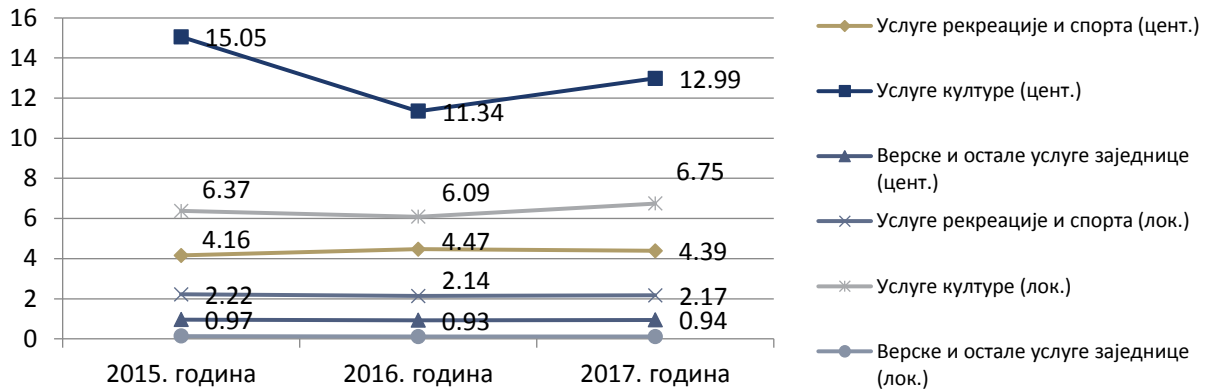

Потциљ 1.8: Рекреација, спорт, култура и вере

ДРИ ће кроз свој рад утврдити недостатке и предложити решења како би помогла оствариваању стратешких циљева државе у области рекреације, спорта, културе и вере. Конкретно, ДРИ ће ревидирати кориснике јавних средстава који извршавају расходе и издатке за рекреацију, спорт, културу и вере. У оквиру функционалне буџетске категорије 8 груписани су општи циљеви и задаци државе везани за следеће области: услуге рекреације и спорта, услуге културе, услуге емитовања и штампања, верске и остале услуге заједнице; рекреација, спорт, култура и вере – истраживање и развој, и рекреација, спорт, култура и вере некласификовано на другом месту. Расходи и издаци за ову област исказани су у буџетима на централном и локалном нивоу.

На централном нивоу државе спровођење функција: (1) Услуге рекреације и спорта финансирају се преко: Министарства омладине и спорта (88,1%); установа у области физичке културе (8,3%); Буџетског фонда за финансирање спорта (2,6%); Антидопинг агенције Републике Србије (0,6%) и установа из области антидопинга (0,4%); (2) Услуге културе финансирају се преко: Министарства културе и информисања (60,6%) и установа културе (39,4%) и (3) Верске и остале услуге заједнице финансирају се преко Управе за сарадњу с црквама и верским заједницама. Такође, финансирање активности у оквиру категорије 8 – Рекреација, спорт, култура и вере великим делом врши се и са нивоа локалних власти.

Слика 12. Извршени расходи и издаци за рекреацију, спорт, културу и вере на централном нивоу и са нивоа локалних власти (АП Војводина и градови Београд, Нови Сад и Ниш) у милијардама динара

У области рекреације и спорта донета је Стратегија развоја спорта у периоду 2014–2018. године. Њом су дефинисане четири приоритетне области, а акционим планом су дефинисани како општи тако и посебни циљеви и то кроз следеће приоритете: развој спорта деце и омладине, укључујући и школски спорт; повећање обухвата бављења грађана спортом кроз развој и унапређење спортске рекреације; развој и унапређење врхунског спорта и развој и унапређење спортске инфраструктуре. Препознато да се у пракси као посебан проблем појавило одсуство јасних критеријума и процедура за финансирање програма у многим јединицама локалне самоуправе, који је додатно усложен одсуством адекватне контроле утрошка одобрених средстава и ефеката реализације програма. Приоритети утврђени Законом о спорту се већином не поштују. Посебно је уочљива несразмера између финансирања рекреације и такмичарског спорта, а у оквиру такмичарског спорта повлашћен положај појединих спортова иако не постоје одговарајући повратни ефекти.

Влада Републике Србије је у области културе утврдила предлог Стратегије развоја културе од 2017. до 2027. године. Предлогом Стратегије се поље културе утврђује као једна од кључних димензија одрживог развоја Републике Србије и дефинисана су три приоритета: развој кадрова, развој инфраструктуре и европске интеграције и међународна сарадња.

У области емитовања и штампања у току је израда радне верзије Стратегије развоја система јавног информисања до 2023. године. Финансирање информисања на централном нивоу државе вршено је у оквиру функције Услуге културе.

Активности у области вера се спроводе преко Управе за сарадњу с црквама и верским заједницама Министарства правде, путем програма Сарадња државе са црквама и верским заједницама.

Државна ревизорска институција у наредном периоду процениће ефективно и ефикасно коришћење средстава за унапређење и развој рекреације, спорта, културе и вере у Републици Србији.

Потциљ 1.9: Образовање

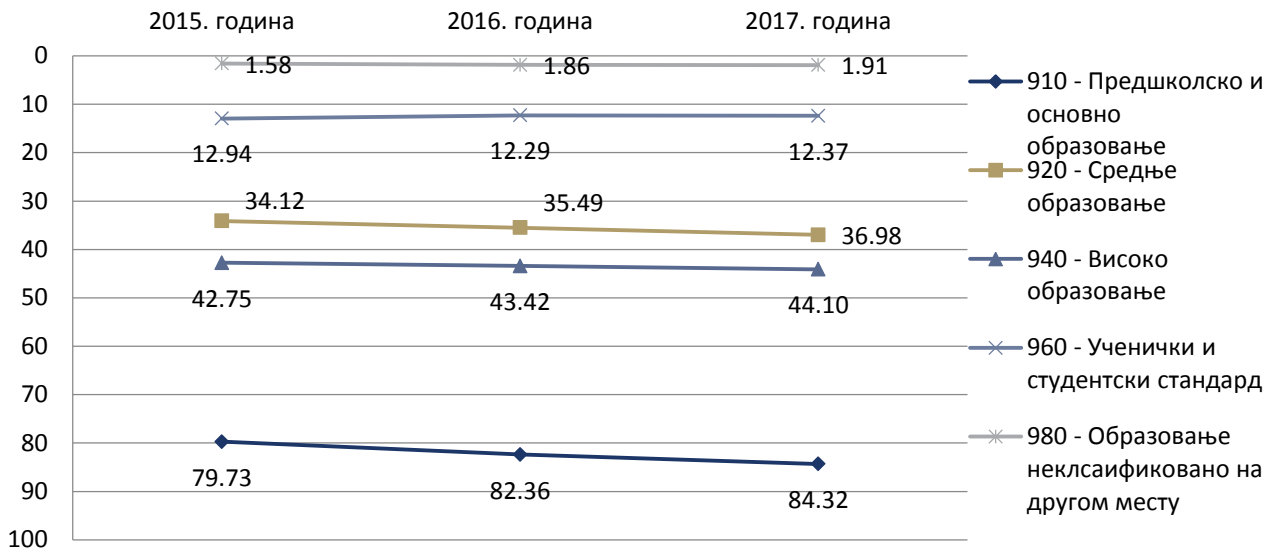
ДРИ ће кроз свој рад утврдити недостатке и предложити решења како би помогла остваривању циљева и задатака државе везаних за образовање. Конкретно, ДРИ ће ревидирати кориснике јавних средстава који извршавају расходе и издатке за образовање. У оквиру функционалне буџетске категорије 9 груписани су општи циљеви и задаци државе везани за образовање. У буџетима на централном и локалном нивоу исказани су расходи и издаци за ову област. У оквиру ове класификације обухваћене су следеће области: предшколско и основно образовање, средње образовање, високо образовање, ученички и студентски стандард и образовање неklasификовано на другом месту.

На централном нивоу државе за спровођење функције 9 – Образовање, одобравају се средства Министарству просвете, науке и технолошког развоја (99,38%) и Министарству омладине и спорта (00,62%). У буџету Републике Србије исказују се и средства 1986 индиректних корисника буџета из области образовања (трансфери од другог нивоа власти, сопствени приходи, донације и други приходи и примања), тако да укупна средства опредељена за функцију 9 – Образовање исказана су у оквиру раздела Министарства просвете, науке и технолошког развоја (99,56% укупних средстава) и у оквиру раздела Министарства омладине и спорта (00,44% укупних средстава). Структура издатака за образовање у Републици Србији је неадекватна (око 80% чине плате запослених), иако укупна издвајања за образовање нису мала. У буџету се у оквиру раздела Министарства просвете, науке и технолошког образовања посебно исказују средства за сваки ниво образовања, а у оквиру раздела Министарства омладине и спорта за Фонд за младе таленте.

Слика 13. Извршени расходи и издаци за образовање по годинама

у милијардама динара

Најважнији стратешки документ Републике Србије у области образовања је Стратегија развоја образовања у Србији до 2020. године. Посебан део ове стратегије и Акционог плана чини Финансирање образовања, подељено по нивоима образовања, односно појединим областима, и то: 1) Финансирање предуниверзитетског образовања, 2) Финансирање високог образовања, 3) Финансирање ученичког и студентског стандарда, 4) Финансирање образовања одраслих. Стратегијом је дефинисан, поред осталих циљева, и циљ да издвајање за образовање, достигне 6% бруто домаћег производа до 2020. године. Стратегијом је предвиђено постепено повећање учешћа издвајања за образовање у БДП, као и повећање апсолутног износа средстава, тако да је предвиђено да се у 2020. години за образовање извоји 6.0% бруто домаћег производа (од тога 1.20% за високо образовање). Повећање јавних расхода за образовање мора да постигне четири кључна ефекта: 1) повећање квалитета образовања; 2) унапређење доступности, тј. обухвата образовања; 3) повећање ефикасности система образовања; 4) повећање релевантности образовања, тј. осигуравање подршке оним нивоима, облицима и програмима образовања који дају највећи допринос развоју друштва и привреде. Поред наведене стратегије, за функцију 9—Образовање везана је и Национална стратегија за младе за период од 2015. до 2025. године.

Државна ревизорска институција у наредном периоду процениће ефективно и ефикасно коришћење ресурса за повећање квалитета образовања, повећање обухвата образовања (унапређење доступности), повећање ефикасности система образовања и обезбеђивање подршке оним нивоима, облицима и програмима образовања који дају највећи допринос развоју друштва и привреде.

Циљ 2:

Утврдити проблеме и предложити решења за међусекторске проблеме на свим нивоима, ради унапређивања одговорности и транспарентности

Поред ревизије појединачних корисника јавних средстава, ДРИ планира и да спроводи ревизије које се односе на међусекторска питања – проблеме заједничке свим корисницима јавних средстава. ДРИ је у некој мери то реализовала кроз своје ревизије финансијских извештаја, правилности пословања и сврсисходности пословања – у оквиру којих су уочени неки прожимајући проблеми у финансијском извештавању и евидентирању расхода и прихода, спровођењу интерних контрола и јавним набавкама широм јавне управе. Повећање броја ревизија сврсисходности пословања пружиће додатну могућност за утврђивање међусекторских проблема, проналажење решења, промовисање најбоље праксе, и уопште унапређење ширих области активности у органима јавне управе, како на централном, тако и на локалном нивоу. Овакав међусекторски приступ ДРИ повећаће транспарентност и обесхрабрити даље прекомерно трошење средстава, превару, злоупотребу и корупцију у програмима јавног сектора. Овим ће ДРИ помоћи и да се утврде изазови и предложе решења за Републику Србију на њеном путу ка испуњењу услова за приступање ЕУ.

Потциљ 2.1: Обезбедити поштовање рачуноводствених стандарда и стандарда финансијског извештавања

Поштовање прописа и стандарда који уређују рачуноводство и финансијско извештавање у рачуноводственим системима је од суштинског значаја за транспарентно и одговорно управљање јавним средствима. У Извештају о раду ДРИ за 2017. годину, указано је на 192 неправилности у области информација и комуникације. Неке од тих неправилности су невалидна и непотпуна рачуноводствена евиденција, неправилно евидентирање и непостојање евиденција. У ревизијама извршеним у 2017. години нисмо се уверили да је систем финансијског управљања и контроле успостављен на такав начин да својим функционисањем обезбеђује пословање у складу са циљевима тог система. ДРИ ће кроз свој будући рад проценити усклађеност корисника јавних средстава са стандардима и захтевима за финансијско извештавање и дати препоруке за унапређење чиме ће позитивно утицати на објективно извештавање.

Потциљ 2.2: Унапредити финансијско планирање, управљање и евидентирање

Корисници јавних средстава имају обавезу да планирање и управљање средстава реализују у складу са прописима. Ревизије које је ДРИ спровела током 2017. године указале су на широк дијапазон међусекторских проблема код великог броја субјеката ревизије када је реч о планирању буџета и евидентирању расхода, издатака, прихода и примања. На пример, финансијски планови се достављају са закашњењем, преузимају се обавезе који нису планиране, у финансијским плановима није било оних елемената који су прописани законом, извршење буџета није било у складу са одобреним средствима, приходи су били нетачно приказани или нису евидентирани, а било је и потраживања која нису наплаћена. ДРИ ће кроз свој рад помоћи да се отклоне постојећи недостаци у планирању, управљању и евидентирању прихода, расхода, примања и издатака.

Потциљ 2.3: Успоставити и одржавати добро контролно окружење код свих корисника јавних средстава

Добри системи интерне контроле су кључни за обезбеђивање да се јавни програми спроводе у складу са законом, политикама и прописима. Такве управљачке контроле повећавају степен транспарентности и одвраћају од прекомерног трошења средстава, преваре и злоупотребе. Претходне ревизије које је ДРИ спровела у великом броју министарстава, јединица локалних самоуправа и јавних предузећа, указале су на опште недостатке у системима интерне контроле. На пример, у великом броју случајева не постоје интерне контроле или су непотпуне, и нема могућности да се прате. Током периода новог Стратешког плана, ДРИ ће проширити своје активности на процену адекватности интерних контрола и даће препоруке за унапређење те функције код свих корисника јавних средстава.

Потциљ 2.4: Обезбедити правилно управљање јавним набавкама у јавној управи

На свим нивоима јавне управе у Србији, спроводе се јавне набавке робе и услуга. Извештај о ревизији сврсисходности пословања, који је објављен у септембру 2017. године, показао је да систем јавних набавки у Србији има константан проблем који се односи на непостојање конкуренције и недостатак ефикасности при одабиру врсте јавних набавки које ће спровести наручиоци. Специфични проблеми су се односили на непостојање документације везане за истраживање тржишта, непостојање процене трошкова животног циклуса предмета јавне набавке, непостојање критеријума за доделу уговора. Све у свему, ово је довело до неекономичних и неефикасних јавних набавки које се спроводе коришћењем преговарачког поступка. ДРИ је дала неколико препорука за унапређење процеса. ДРИ ће и даље наставити да ради како би јавне набавке постале економичне, ефективне и ефикасне; како би се утврдила унапређења и најбоље праксе; и обесхрабрила злоупотреба у јавним набавкама.

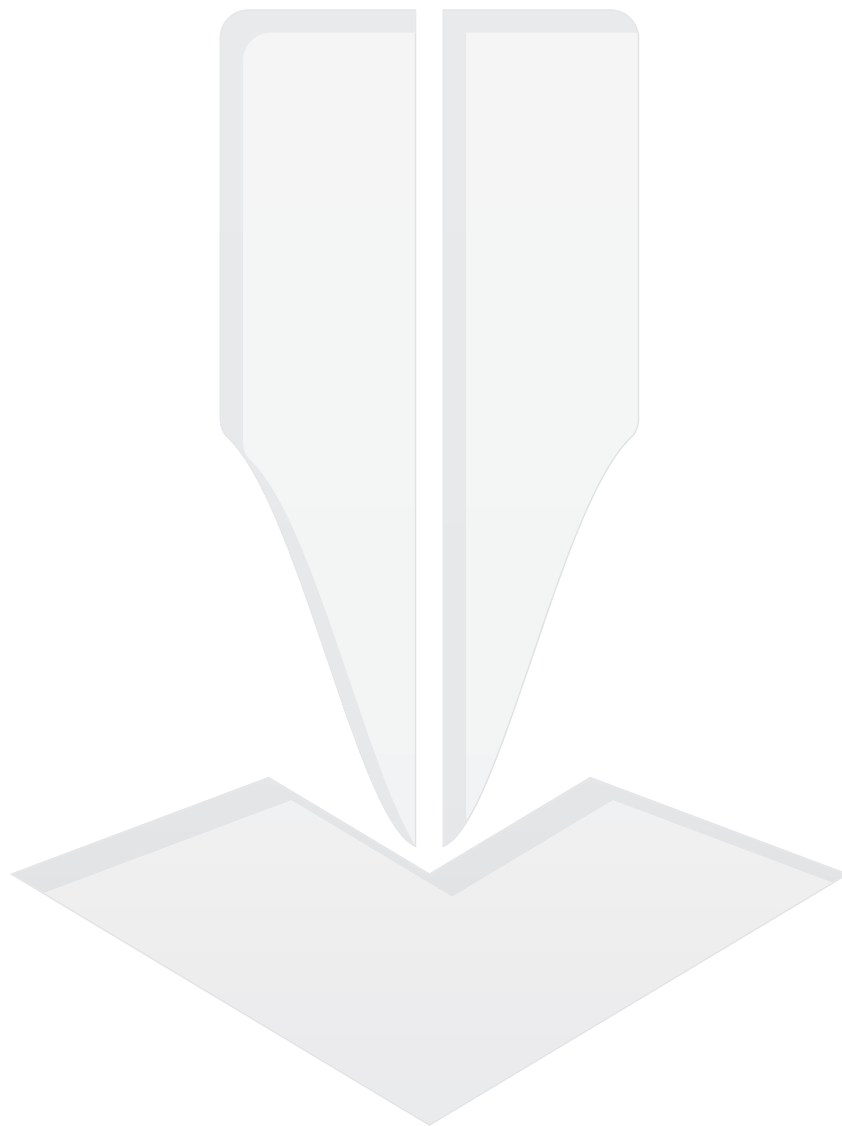

Потциљ 2.5: Унапредити јавно управљање и коришћење информационих технологија (ИТ)

ИТ системи су од кључног значаја за пословање у јавном сектору и активности постају све скупље и сложеније, као и степен осетљивости података које оне садрже. Осим тога, увођење е-управе у Србији има за циљ унапређење коришћења ИТ и интернета широм јавне управе ради пружања информација и услуга грађанима и привреди. ДРИ је кроз своје ревизије у претходном периоду утврдила да већи број субјеката ревизије није предузео неопходне мере у области безбедности ИТ система – укључујући и права на приступ подацима, поверљивост података и мере којима се обезбеђује обављање послова у ванредним околностима; нису спровели неопходне процене ИТ ризика, нити су усвојили стратегије које регулишу развој ИТ технологија. Ово неадекватно планирање ИТ развоја довело је до кашњења у реализацији пројеката укључујући и увођење нових интегрисаних пословних ИТ система што је резултирало додатним трошковима. ДРИ ће помоћи да се унапреди способност и поузданост ИТ система, да сви јавни програми постану ефикаснији, а да се при томе штити кључно пословање и осетљиве информације. Поузданост електронских података и информационих система подразумева интегритет, комплетност, тачност, конзистентност и очување података, безбедност информационог система и континуитет пословања, имајући у виду сврху за коју се ти подаци и системи користе.

Потциљ 2.6: Унапредити управљање инфраструктурним и другим инвестицијама

Поред већ наведених набавки робе и услуга (укључујући ИТ хардвер и софтвер), корисници јавних средстава у Србији троше велика средства на инфраструктурне и друге инвестиције и програме. Ови расходи се реализују на централном нивоу, у локалним самоуправама и државним предузећима. Инфраструктурни програми ће представљати једну од највећих инвестиционих категорија Републике Србије у будућности. Али, ако се изградњом путева, брана, болница, и других јавних и локалних објеката не управља правилно, држава се може суочити са недовршеним или неискоришћеним објектима и додатним задуживањем. ДРИ ће својим радом помоћи да се код свих корисника јавних средстава утврде и реше проблеми који се односе на ове инвестиције. Као резултат, повећаће се усклађеност реализације ових инвестиција са одговарајућим контролама и планираним резултатима.

Циљ 3:

Јачање ДРИ и њене улоге

Да би ДРИ остваривала резултате и пружала квалитетне услуге заинтересованим странама, сама ДРИ мора да буде добро оспособљена организација. Стратешки приоритети ДРИ у оквиру овог циља одражавају области развоја капацитета ДРИ током овог стратешког периода. Као такви, они су углавном одговорност ДРИ. Ради даљег унапређења капацитета и квалитета рада, ДРИ ће се усредсредити на следеће потциљеве у оквиру Циља 3.

Потциљ 3.1: Унапредити независност ДРИ

ДРИ планира да настави да даље унапређује Закон о Државној ревизорској институцији према захтевима Међународних стандарда врховних ревизорских институција (ИССАИ стандарда).

За сврхе потпуне примене Лимске и Мексичке декларације и пуне независности, неопходно је омогућити да ДРИ има посебан раздео у државном буџету, који би сачувао независност ДРИ као независног државног органа и који би одвојио ДРИ од других органа јавне управе и извршне власти. Будући да је ДРИ у обавези да предлог свог финансијског плана, након добијања сагласности надлежног одбора Народне скупштине, достави Министарству финансија, суштински се отвара могућност утицања извршне власти на независност ДРИ. Највиши степен финансијске независности био би садржан у праву ДРИ да предлаже буџет директно Народној скупштини.

Акциони план за спровођење Стратегије реформе управљања јавним финансијама за период од 2016. до 2020. године, у оквиру Мере 5.3 предвиђа следећу активност: Израдити, организовати јавне консултације и усвојити предлог Закона о изменама Закона о ДРИ, да би се обезбедила пуна финансијска и оперативна независност, и да би се обезбедили механизми који ће допринети већем обухвату субјеката.

Питање пословног простора ДРИ и даље није у потпуности решено. Ово питање се мора коначно решити на задовољавајући начин и трајно, како би ДРИ и овим путем добила статус који заслужује и који прописује Лимска декларација о смерницама за начела ревизије.

Акциони план за спровођење Стратегије реформе управљања јавним финансијама за период од 2016. до 2020. године, у оквиру Мере 5.3 предвиђа следеће: „ Да се ојачају капацитети Институције и унапреде услови рада, кроз повећање броја запослених и трајно решавање проблема са простором за рад“.

Овај потциљ служи очувању и повећању независности ДРИ и то двојако:

- ▶ повећању финансијске независности ДРИ, ради самосталног планирања, управљања и располагања средствима за рад;
- ▶ очувању функционалне независности ДРИ.

У реализацији овог потциља, ДРИ ће поступати у складу са Резолуцијом А/66/209 Генералне скупштине Уједињених нација: „Врховне ревизорске институције могу да реализују своје задатке објективно и ефективно само уколико су независне од субјекта ревизије и заштићене од спољних утицаја. Земље чланице се охрабрују да промене, на начин који је у складу са националним институционалним структурама, начела установљена Лимском и Мексичком декларацијом”.

Обезбеђивање финансијске, функционалне и институционалне независности ДРИ представља и мерило за затварање Поглавља 32, када је реч о екстерној ревизији.

Потциљ 3.2: Спроводити квалитетне и благовремене ревизије

ДРИ ће у овом стратешком периоду спроводити засебно ревизију финансијских извештаја, засебно ревизију правилности пословања и засебно ревизију сврсисходности пословања. Комбиноване ревизије ће се вршити на основу оцењеног ризика. Усмеравањем ресурса ДРИ на области од највећег значаја за друштво омогућиће се и највећа додата вредност за друштво.

Од ревизије финансијских извештаја највећу корист имају оснивачи, власници, руководства, купци, добављачи, банке и други. Резултати ревизије правилности користе Народној скупштини да добије тачне и поуздане информације како извршни органи примењују прописе који су у Народној скупштини донети. Ревизија сврсисходности усредсређена је на то да ли владини програми и субјекти функционишу у складу са начелима економичности, ефикасности и ефективности, такозвана „3 Е“, и да ли постоји простор за побољшања. За разлику од ревизије финансијских извештаја која проверава истинитост, објективност и поузданост финансијских извештаја, и ревизије правилности која проверава усклађеност активности, трансакција, мера и одлука са прописима, ревизијом сврсисходности проверава се да ли су услуге јавног сектора ефективне и да ли су спроведене ефикасно и економично. Другим речима, да ли су порески обвезници, грађани, добили вредност за новац који дају држави, да ли су од уложеног новца остварени планирани циљеви, да ли је добијена одговарајућа и квалитетна услуга.

Повећавањем броја ревизија сврсисходности увећавају се капацитети за сагледавање системских проблема. Ово је адекватан начин да допринесемо корисним променама, доношењу нових закона, већем степену одговорности, спровођењу закона и прописа и праћењу ефективности њиховог спровођења. Да би се повећала вредност за новац и унапредио квалитет јавних услуга, потребне су системске промене.

У смислу благовремености, циљ нам је да постигнемо да по буџетском календару ревизија финансијског извештаја буде саставни део завршног рачуна сваког буџетског корисника који је био предмет ревизије.

Да бисмо реализовали претходно наведено, предузећемо следеће активности:

Спроводити поступак ажурирања приручника – смерница за ревизију, уз даљи развој ревизије сврсисходности и оспособљавање за спровођење других врста ревизије

Поред редовног ажурирања постојећих приручника, израдићемо Приручник за ревизију припремљености за спровођење Агенде 2030 – Циљева одрживог развоја. На тај начин, обезбедићемо алат за коришћење приступа на нивоу целе владе у планирању, спровођењу и извештавању о ревизији сврсисходности заснованој на ИССАИ стандардима, а на тему националне припремљености за спровођење Агенде 2030.

Такође, ДРИ ће јачати капацитете и израдити смернице и за ИТ ревизију, као и за ревизију животне средине. Ревизије информационог система не само да представљају важан елемент процене спровођења система интерне контроле у организацијама, већ могу, уз систематичан и структурисан приступ, да олакшају оцену и унапређење различитих аспеката ефикасности, ефективности и економичности пословања корисника јавних средстава. Ревидираћемо ефикасност функционисања највећих информационих система, испитиваћемо ефективност њихове надоградње и увођења нових услуга.

Ревизијама животне средине настојаћемо да дамо позитиван допринос будућим генерацијама кроз унапређење одрживог управљања природним ресурсима и животном средином, као и здрављем и просперитетом грађана Републике Србије.

Узимајући у обзир све наведено, Програми ревизије у овом стратешком периоду садржаће знатно већи број ревизија сврсисходности. Спровођење ревизија сврсисходности представља и мерило за затварање Поглавља 32, када је реч о екстерној ревизији.

Пратити измене ИССАИ стандарда и развој професионалне праксе

Сврха измена ИССАИ стандарда лежи у унапређењу кредибилитета професионалних стандарда ИНТОСАИ, а све у циљу унапређења меродавног оквира за ревизију јавног сектора и побољшања техничког квалитета. Низ измена актуелног оквира ИССАИ и ИНТОСАИ ГОВ стандарда планиран је у наредном периоду.

Примена ИССАИ стандарда представља и мерило за затварање Поглавља 32, када је реч о екстерној ревизији.

Аутоматизовати поступак ревизије

Једна од активности која је започета у претходном периоду је унапређење квалитета поступка ревизије у ДРИ кроз подршку развоју прилагођеног софтверског система за управљање ревизијом (АМС). Овај систем ће поседовати пуне функционалности за спровођење целокупног поступка ревизије по свим фазама и његово интегрисање у постојећи систем за управљање информацијама.

У оквиру припреме за увођење Система за управљање ревизијом 2018. године је спроведено мапирање процеса. Набавка софтвера планирана је за 2019. годину, а прва примена за 2020. годину.

Реализацијом ове активности, ДРИ очекује квалитативна унапређења, попут: стандардизованог ревизијског приступа коришћењем јединствених образаца у складу са ревизорском методологијом; јасног прегледа ревизије; праћења у реалном времену завршетка активности

у складу са планом ревизије, интегритета и доступности информација које обезбеђује АМС; обезбеђења ревизорског трага; бољег коришћења ресурса ДРИ и елиминисања папирних докумената.

Развијати систем контроле квалитета

Као што смо радили и у претходном периоду, наставићемо да тежимо изузетности. Даљи развој техника уверавања у квалитет ће представљати суштину наших напора и у овом стратешком периоду. Ово ће бити спроведено кроз редовне поступке контроле квалитета и уверавања у квалитет (топле и хладне прегледе) у складу са усвојеним Смерницама за контролу квалитета и уверавање у квалитет за све три врсте ревизије. На тај начин ћемо бити у могућности да допринесемо утврђивању и спровођењу најбољих пракси.

Потциљ 3.3: Унапредити организационе капацитете

ДРИ настоји да буде узорна институција. Да би остала успешна и релевантна као организација, мора стално да унапређује начин на који функционише, доноси одлуке и усклађује расположиве ресурсе са конкретним потребама и очекивањима. За то смо предвидели следеће активности:

Развити капацитете за стратешко и годишње планирање

За постизање циљева утврђених стратешким планом важно је имати успостављене и развијене поступке годишњег планирања, као и праћења спровођења и по потреби, ажурирања стратешког плана. Превођење стратешког у годишње планове и побољшано годишње планирање усмериће одлучивање на постизање утврђених циљева. То ће допринети бољем обављању свих управљачких функција и омогућити уверљиво извештавање о постигнутим учинцима. На тај начин стварају се услови за непрекидно представљање значаја и угледа ДРИ као примера одговорног и транспарентног управљања јавним средствима.

Водиће се рачуна о консолидацији стратешког, оперативног и финансијског планирања и интерног надзора, као алата, у служби што бољег и одговорнијег руковођења.

Повећати ефективност система за мерење и извештавање о учинцима

У ДРИ унапређујемо степен одговорности кроз непрекидно успостављање система за мерење и извештавање о учинку. С обзиром да је ова активност дефинисана у претходном стратешком периоду, почели смо да прикупљамо податке и извештавамо о мерењу учинка нашег ревизијског посла. Годишњи извештај о раду ДРИ предочава детаље о одабраним мерама које приказују достигнућа ДРИ, наше резултате, и вредности јавној управи и грађанима Србије. На пример, Извештај о раду ДРИ за 2017. годину садржи мерљиве примере достигнућа ДРИ попут броја неправилности и недостатака уочених и исправљених током ревизија, број препорука које су дате у извештајима, број и проценат препорука које су субјекти ревизије спровели, и примере измена и допуна закона и прописа који су резултат препорука ДРИ. Годишњи извештај предочава и број и природу поднетих прекршајних пријава, пријава за привредни преступ и кривичних пријава услед ревизијског рада ДРИ. Те пријаве могу бити значајан одвраћајући фактор за прекомерно трошење средстава, преваре, злоупотребу и корупцију у оквиру програма јавног сектора.

У оквиру Стратешког плана (2019–2023), систем за мерење и извештавање о учинку ДРИ наставиће даље да се развија и унапређује. У оквиру процеса развоја новог Стратешког плана одржано је неколико радионица у другој половини 2018. године ради процене тренутне праксе и плана унапређења за мерење учинка. Осим тога, поред унапређења постојећег мерења учинка, планирамо да уведемо нове мере за финансијске користи које ће ДРИ својим радом обезбедити и за јавну управу и грађане Србије. На пример, органи јавне управе који спроведу наше препоруке ће смањити трошкове, престати са праксом несврсисходног трошења средстава, имаће повраћај трошкова, и унапредиће остваривање прихода. Осим поменутих финансијских користити, постоје и друге мере користи које се не могу квантификовати и приказати новчано, али доводе до квалитативних унапређења у оквиру јавних програма и услуга које се пружају грађанима. ДРИ ће наставити да развија и тестира циљеве годишњег учинка у оквиру система мерења, и да о томе извештава у годишњим извештајима о раду.

При мерењу учинка и извештавању о учинку, узећемо у обзир и релевантне (међународне) захтеве, као што су ИНТОСАИ Оквир за мерење учинка ВРИ, Смернице за колегијални преглед (ИССАИ 5600), мерило за затварање Поглавља 32, СИГМА Принципе јавне управе (принципи 15 и 16), као и Оквир за оцену јавних расхода и финансијске одговорности (ПЕФА) – индикатор учинка 30 (екстерна ревизија).

Обезбедити да ДРИ има довољан број запослених, на правим местима, са одговарајућим знањима и вештинама за извршење обима посла и постављених циљева

Кроз ову активност, ДРИ настоји да организује и спроведе интегрисано и свеобухватно управљање људским ресурсима.

Као институција која се ослања на знање и способност својих запослених, приоритет је управљање развојем овог ресурса, кроз успостављање образовног ревизорског стандарда, којим ће се уредити:

- ▶ професионални захтеви (знања, вештине, професионалне вредности, етика и ставови);
- ▶ професионална звања;
- ▶ успостављање континуиране едукације и професионалног развоја;
- ▶ оцена професионалне оспособљености.

Истовремено, ДРИ ће унапређивањем управљачких вештина настојати да обезбеди погодно радно окружење, које ће привући и задржати најбоље ревизорске кадрове.

У претходном стратешком периоду, 2017. године, ДРИ је усвојила Стратегију управљања људским ресурсима. Због оптимизације организационе структуре, створила се потреба за оценом спровођења Акционог плана за спровођење Стратегије и његовим прилагођавањем. База података о запосленима, је ажурирана. У односу на претходно стање, из 2016. године, база података је надограђена и представља одличан основ за даљи рад. У наредном периоду, ДРИ ће наставити са применом приступа трансформације од традиционалне кадровске службе ка савременој Служби за људске ресурсе.

Подићи ниво обезбеђености потребним ресурсима и степен њиховог коришћења

Поред наших људских ресурса, одговарајући материјални услови за рад се сматрају још једним од суштинских ресурса. За обављање посла, нашим запосленим ће бити обезбеђена, у мери у којој је то могуће, адекватна средства за рад, укључујући одговарајући радни простор, личне рачунаре и софтвер, интернет конекцију, мобилне телефоне и службена возила. Таква опрема омогућава њихов рад у седишту у Београду, регионалним јединицама у Новом Саду, Нишу и Крагујевцу, као и у просторијама корисника јавних средстава.

Решавањем питања пословног простора створиће се услови за израду и примену Стратешког плана за информационо-комуникационе технологије (ИКТ).

Боље коришћење финансијских, физичких и нематеријалних ресурса одразиће се на интерне учинке и допринети испуњавању очекивања заинтересованих страна.

Задаци који треба да доведу до реализације ове активности су:

- ▶ Утврдити стандарде за потребан радни простор и опрему, припремити и реализовати програм њиховог обезбеђивања;
- ▶ Осмислити и утврдити стандарде (нормативе) за обављање послова у ревизији и подршци и почети са њиховом применом (и постепеним достизањем);
- ▶ Успоставити системе за мерење искоришћености ресурса.

Као први корак у реализацији ових активности, ДРИ ће током 2019. године извршити менторски подржану самооцену ИТ (тзв. ИТСА), која представља алат за оцену квалитета тренутне и будуће подршке пословним процесима путем ИТ. Приступ омогућава дефинисање прегматичних решења. Оцену ИТСА води модератор из друге ВРИ, а резултати оцене се потом представљају највишем руководству, након чега почиње најважнији део: унапређење и спровођење предложених мера.

Подићи ниво свести о значају поштовања стандарда интегритета и етичког кодекса

Да би представљали узорну организацију потребно је да непрекидно показујемо нашу посвећеност кључним вредностима и дајемо пример поштовања високих стандарда интегритета и професионалне етике у сваком аспекту нашег рада. То ћемо постићи изградњом и развијањем елемената етичке инфраструктуре:

- ▶ подизањем свести о етичком оквиру (укључујући спровођење обука);
- ▶ успостављањем етичког комитета или одбора;
- ▶ доношењем политика и процедура за благовремено обавештавање о кршењу етичких захтева;
- ▶ самопроцењивањем кроз коришћење IntoSAINT алата – тестирања рањивости и отпорности на ризик интегритета (IntoSAINT радионица планирана је за 2019. годину);
- ▶ редовним (најмање једном у пет година) ревидирањем Етичког кодекса;
- ▶ успостављањем система за корективне мере у случају кршења Етичког кодекса.

Потциљ 3.4: Очувати углед и ојачати утицај ДРИ кроз партнерске односе са кључним заинтересованим странама

ДРИ ефективно сарађује и комуницира са спољним заинтересованим странама како би обезбедила постојање довољног утицаја извештаја о ревизији и других ревизорских производа. И ДРИ су потребне информације од спољних заинтересованих страна у погледу побољшања квалитета процеса рада и производа. Укупна ефективност ДРИ у промовисању веће одговорности, економичности, ефективности и ефикасности у функционисању корисника јавних средстава зависи од односа који ДРИ успоставља и одржава са спољним заинтересованим странама.

Континуирано приказивати вредности и користи које ДРИ пружа Републици Србији

ДРИ је опредељена да континуирано саопштава резултате свог рада Народној скупштини и скупштинским одборима, извршној власти и субјектима ревизије, медијима, јавности и посебним интересним групама, попут организација цивилног друштва, развојних партнера, академских кругова и струковних удружења. Имајући то опредељење у виду, а у настојању да повећа утицај својих извештаја о ревизији, ДРИ ће континуирано изграђивати односе са кључним заинтересованим странама како би доприносила корисним променама, увођењу нових закона, већем степену одговорности, спровођењу закона и прописа и праћењу ефективности њиховог спровођења. Поред тога, учешћем у две преговарачке групе, Финансијска контрола (32) и Јавне набавке (5), Институција наставља да, кроз област екстерне ревизије, доприноси приступању Републике Србије Европској унији.

Саопштавање налаза заинтересованој јавности и Народној скупштини један је од најважнијих корака за остварење исхода наших ревизија. Поред адекватног представљања наших извештаја и даљег јачања сарадње са скупштинским Одбором за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава, као и Пододбором за разматрање извештаја о обављеним ревизијама ДРИ, јачаћемо нашу сарадњу са другим радним телима Народне скупштине. ДРИ ће наставити сарадњу и са Националним огранком Глобалне организације парламентарараца за борбу против корупције (ГОПАК), као и са Фокус групом за развој механизма контроле процеса имплементације Циљева одрживог развоја у Републици Србији. Овај заједнички рад је користан за ДРИ и помаже нам и у планирању и у представљању резултата наших ревизија.

Сви извештаји ДРИ су јавни. Када се представе корисницима јавних средстава, они су доступни и на интернет презентацији ДРИ. Наша интернет презентација такође приказује ревизије које су тренутно у току, омогућавајући Народној скупштини и јавности да у сваком тренутку буду упознати са ревизијама које се спроводе. Одржаћемо овај приступ у комуникацији и у овом стратешком периоду.

Наставићемо да јачамо нашу сарадњу са службама интерне ревизије код корисника јавних средстава и са другим телима која играју општу превентивну улогу.

Унели смо велике промене у контактима са медијима и унапредили изглед и структуру наших извештаја и осталих ревизорских производа. Настојимо да веома активно представљамо закључке и налазе ревизија. Кроз различите форме публикација на нашој интернет презентацији, као што су преглед фаза ревизија које су у току, резимеи извештаја о ревизији, архива објављених извештаја о ревизији, желимо да створимо најбоље могуће радне услове за медије који прате рад ДРИ. На овај начин ћемо и јавности омогућити да буде добро информисана. Бићемо усклађени са начелима и политикама изнетим у ИНТОСАИ Смерници за комуникацију, у којој се нагласак ставља на промовисање бољег разумевања области ревизије и приступа информацијама од стране јавности и медија.

На међународном нивоу, одржаваћемо сарадњу са врховним ревизорским институцијама држава чланица ЕУРОСАИ и ИНТОСАИ, као и са Европским ревизорским судом. Кроз међународно представљање наших ревизијских налаза, наставићемо са покушајима да наш ревизијски рад буде и међународно признат. Тражићемо екстерну процену иностраних партнера да бисмо одржали међународно упоредив ниво квалитета. Кроз примену највиших професионалних стандарда, наставићемо да јачамо репутацију ДРИ и доприносимо развоју ревизорске професије на међународном нивоу.

Повећати видљивост ДРИ и њених производа

ДРИ ће настојати да објективне информације даје на једноставан и јасан начин, коришћењем језика који разумеју све заинтересоване стране. Добра комуникација је од суштинског значаја за спровођење надлежности ДРИ и у том смислу ДРИ ће у наредном стратешком периоду израдити Стратегију комуникације, односно Стратегију ангажовања са заинтересованим странама.

ДРИ организује стручне састанке (конференције, сесије, округле столове) са корисницима јавних средстава како би им пружила примере добре праксе. Такви састанци се сматрају кључним механизмима за представљање установљених нерегуларности и неефикасности и спречавање њиховог понављања. Наставићемо са оваквим методама рада и у наредном стратешком периоду.

Користећи стечену позицију на међународном, регионалном и локалном нивоу и пуноправно чланство у ИНТОСАИ, ЕУРОСАИ и Мрежи ВРИ држава кандидата и потенцијалних кандидата за приступање ЕУ и Европског ревизорског суда, ДРИ ће повећати учешће на тематским струковним скуповима од међународног значаја у циљу размене искустава и унапређења ревизије, укључујући и спровођење паралелних/координираних ревизија са ВРИ других земаља. ДРИ ће користити међународну платформу и за промовисање достигнућа ревизије јавног сектора у Републици Србији.

Са Народном скупштином сарађивати у поступању након добијања извештаја ДРИ, ради унапређења праћења спровођења препорука ДРИ

Способност законодавца да чита и користи извештаје о ревизији и друге ревизорске производе је од суштинског значаја за ефективност ДРИ. Извештаји о ревизији нису циљ сами по себи, већ представљају кључни део процеса у ком се извршна власт позива на транспарентност и одговорност. Ако се извештај о ревизији не прочита и не схвати на исправан начин, неће доћи до унапређења. Најстручнији кадар ДРИ је на располагању Народној скупштини у циљу што боље подршке и сарадње на предузимању мера и покретању иницијатива на основу препорука из извештаја о ревизијама.

Пажња коју Народна скупштина може дати извештајима о ревизији помаже у стављању извршне власти под додатни притисак, што такође ствара погодне услове за активности у вези са праћењем и обезбеђивањем спровођења препорука и мера ДРИ. ДРИ ће, у сарадњи са Одбором за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава и Пододбором за разматрање извештаја о спроведеним ревизијама ДРИ, даље развити формалну структурисану процедуру за праћење реализације препорука, односно одлука одбора на основу извештаја о ревизији.

Издавач
Државна ревизорска институција

За издавача
Др Душко Пејовић

Лектура
Данијела Ралетић

Прелом
АТЦ Београд

Дизајн
АТЦ Београд

Штампа
АТЦ Београд

Документ је израђен уз подршку Америчке агенције за међународни развој (УСАИД).